Ազգ
Azg
armenian daily
4 ԱՊՐԻԼ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 64 (2749)

Նիկոլայ Գրիբկովը հաստատում է նոր առաջարկների նախապատրաստումը

ԲԱՔՈՒ, 3 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ռուս համանախագահ Նիկոլայ Գրիբկովը հայտարարել է, որ այս անգամ համանախագահները կբերեն նոր առաջարկներ, որոնք սպառնալիքի տակ չեն դնի Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը, հաղորդում է Բաքվի «525» թերթը։ Ըստ Ն. Գրիբկովի, ապրիլի վերջին տարածաշրջանում համանախագահների այցի ընթացքում չի քննարկվելու բանակցություններում Ղարաբաղյան կողմի ներգրավման հարցը։ «Առայժմ համանախագահները համարում են, որ պայմանավորվածություն պետք է ձեռք բերվի երկու կողմերի՝ Ադրբեջանի եւ Հայաստանի միջեւ։ Եթե համաձայնություն ձեռք բերվի, հաջորդ փուլում կարելի կլինի բանակցություններում ներգրավել Լեռնային Ղարաբաղի ադրբեջանական եւ հայ համայնքները»։ Ռուսաստանցի համանախագահը նշել է, որ հակամարտությունը պետք է կարգավորվի խաղաղ ճանապարհով։ Նա չի հայտնել նոր առաջարկների բովանդակության մասին, սակայն նշել է, որ դրանց ընդունումը կախված է Ադրբեջանի եւ Հայաստանի նախագահների քաղաքական կամքից։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Հակասական տեղեկություններ Բաղդադի օդանավակայանի գրավման մասին

Անգլո-ամերիկյան ուժերի հրամանատարությունը երեկ Քուվեյթից հայտարարեց, թե ամերիկյան առաջապահ գումարտակներին հաջողվել է գրավել Բաղդադի կենտրոնից [illegible] հարավ-արեւմուտք ընդամենը 15 կմ հեռավորության վրա գտնվող «Սադդամ Հուսեյն» միջազգային օդանավակայանը։ Լուրը հաստատվելու դեպքում հաստատվում էր նաեւ ամերիկացիների մյուս պնդումն այն մասին, թե իրենց ուժերը երեկ երեկոյան գտնվում էին Բաղդադի կենտրոնից ընդամենը 15 կմ հեռավորության վրա եւ իրենց արշավանքի ընթացքում դիմադրող մեծ ուժերի դեռեւս չեն հանդիպել։

Այս կապակցությամբ երեկ իր ամենօրյա մամլո ասուլիսում արտահայտվեց նաեւ Իրաքի տեղեկատվության նախարար Մոհամադ Սաֆահը։ Իրաքյան բանակի կողմից ներխուժող ուժերին տրված պատասխան հարվածների մասին չափազանցված ոգեւորությամբ խոսելուց հետո (տես էջ 5), Սաֆահը հերքեց օդանավակայանի գրավման մասին տեղեկությունները եւ ներկա շուրջ 150 լրագրողներին կոչ արեց գնալ օդանավակայան եւ անձամբ

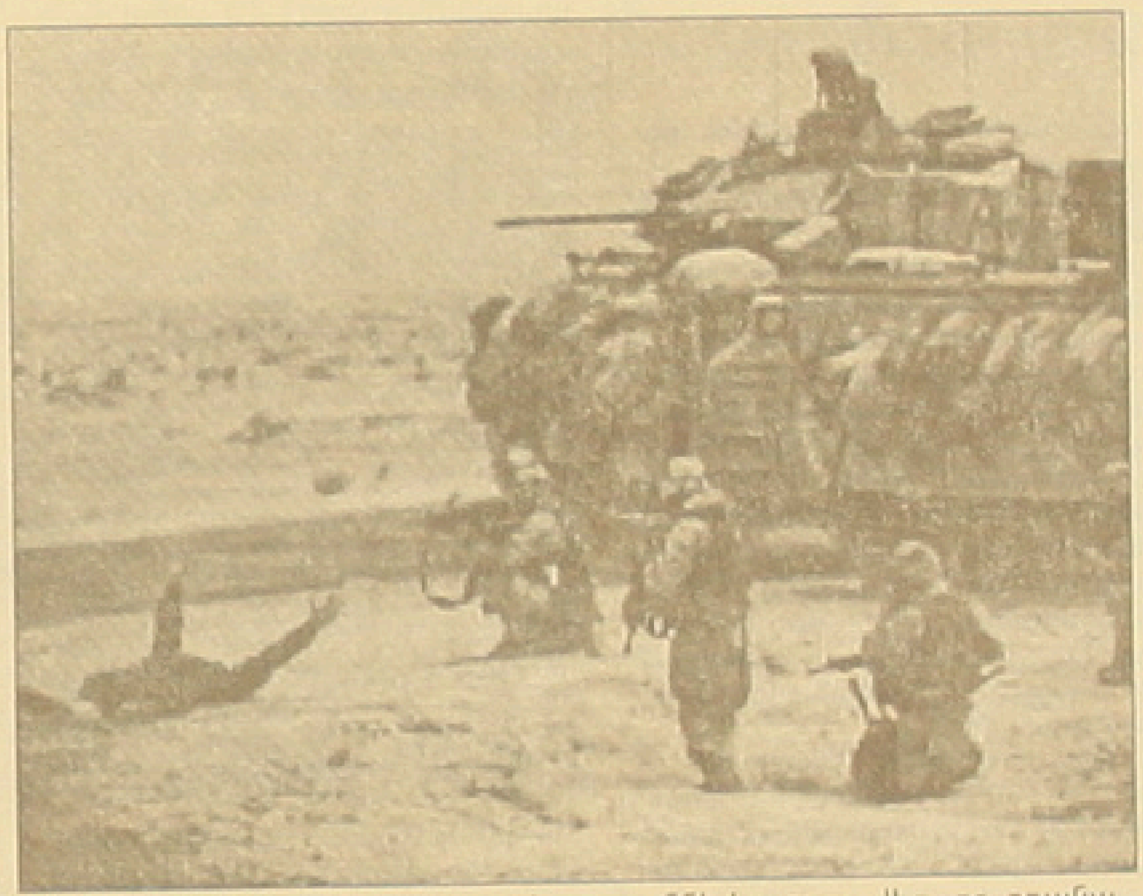

հրազեկ դառնալ այնտեղ տիրող իրավիճակին։ Բնականաբար, լրագրողներն օգտվեցին այդ հրավերից եւ մեծ ավտոբուսով մեկնեցին «Սադդամ Հուսեյն» օդանավակայան։ Հենց «դեպքի վայրից» թղթակիցների հաղորդած թղթակցություններից պարզվեց, որ օդանավակայանը թեեւ լքված տեսք ունի եւ ամայի է, սակայն, առայժմ, գտնվում է իրաքցիների ձեռքում։

Օդանավակայան այցելածներից BBC-ի թղթակիցը տեղեկացրեց նաեւ, թե օդանավակայանի մոտակայքում տեսել է իրաքյան ռազմական տեխնիկայի զգալի կուտակումներ եւ զինվորների դեմքին չի նկատել տագնապի որեւէ նշան։ Նույն թղթակիցն ասաց, որ օրվա ընթացքում իրաքյան բարձրաստիճան պաշտոնյաների հանգիստ պահվածքը, նույնիսկ կատակելու տրամադրությունն ինքը չի հասկանում։ «Այս մարդիկ ի՞նչ գաղտնիք գիտեն, ի՞նչ են նախապատրաստել, որ այսքան անվրդով եւ ինքնավստահ պահվածք ունեն», հարց տվեց նա։

Վերադառնալով ամերիկյան զորքի հրամանատարության հայտարարած տեղեկություններին ավելացնենք, որ երեկ առավոտյան ամերիկացիները կոմանդոս տիպի դեսանտ են իջեցրել Բաղդադի մոտ գտնվող Թարթար նախագահական պալատի տարածքում, որտեղ նախագահ Սադդամն ու նրա որդիները սովորություն ունեն երբեմն հանգստանալու։ Պալատի պահակների հետ կարճատեւ կռվից հետո ամերիկացիներին հաջողվել է մուտք գործել պալատ, վերցնել մի շարք կարեւոր փաստաթղթեր եւ ուղղաթիռով հեռանալ։

ՈՒՓՍԱԼԱ

Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված սեմինար Շվեդիայում

ՈՒՓՍԱԼԱ, 2 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Սույն թվականի մարտի 26-ին Շվեդիայում՝ Ուփսալայի հայտնի համալսարանի մանկավարժական ֆակուլտետում տեղի ունեցավ սեմինար նվիրված 1915 թ-ի Հայոց ցեղասպանությանը։ Այն կազմակերպվել էր Շվեդիայի վարչապետ Յորան Փերսոնի գրասենյակին կից գործող «Կենդանի պատմություն» անունը կրող պետական հաստատության կողմից։ Շուրջ 9-ը ժամ տեւած սեմինարում դասախոսությամբ հանդես եկան Միջազգային իրավունքի պրոֆեսոր Օվե Բրինգը, որը խոսեց ՄԱԿ-ի ցեղասպանության կոնվենցիայի ծագման եւ բովանդակության մասին։

Ապա Հայոց ցեղասպանության վերլուծությամբ հանդես եկավ պատմաբան պրոֆեսոր Քլաս-Յորան Քարլսոնը, որը դասախոսական մեծ հմտությամբ մեկ եւ կես ժամ անընդմեջ տեւողությամբ 100-ից ավել ունկնդիրներին փոխանցեց գիտական վերլուծությունների իր փորձը։ Պրոֆեսոր Քլաս-Յորան Քարլսոնը հեղինակել է «Արարատից մինչեւ Լեռնային Ղարաբաղ» պատմաուսումնասիրական գիրքը։

Պրոֆեսոր Դավիդ Գաունթը քննարկեց նույն ժամանակաշրջանում թուրքերի կողմից ասորիների եւ այլ քրիստոնյա փոքրամասնությունների դեմ կատարված ցեղասպանության թեմաները, որից հետո եղեռնը վերապրածների անունից արտահայտվեցին տեղաբնակ Քարին Հակոբյանը եւ ուրիշներ։ Ներկաները նաեւ դիտեցին Ատոմ Էգոյանի «Արարատ» ֆիլմից մի հատված։ Ապրիլ ամսվա ընթացքում ֆիլմը կցուցադրվի Շվեդիայում։

Ներկաների մոտ բողոքի ալիք բարձրացրեց թուրքական դեսպանատան ներկայացուցիչների եւ դեսպանատան կողմից Թուրքիայից կանչված մի թուրք պատմաբանի ելույթը, որը վերջում խոսքի իրավունք էր խնդրել «թուրքական կողմի տեսակետները հայտնելու համար»։ Պրոֆեսոր Դավիդ Գաունթը թուրքական հերքումների դեմ զայրույթով բողոքեց՝ ասելով. «ցեղասպանության հարցը միայն մեկ կողմ ունի եւ դա ճշմարտությունն է»։

Շվեդիայի հայկական միությունները համակարգող կենտրոնը այսուհետեւ պատրաստվում է ավելի սերտ համագործակցել «Կենդանի պատմություն» պետական գրասենյակի հետ։

Ապրիլ-հունիսին զարնանային զորակոչ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ՀՀ կառավարությունն այսօր հավանություն է տվել հանրապետության նախագահի՝ «2003 թ. գարնանային զորակոչ անցկացնելու եւ զորացրում կատարելու մասին» հրամանագրի նախագծին։ Ըստ այդմ, նախատեսվում է ընթացիկ տարվա ապրիլ-հունիս ամիսներին անցկացնել ՀՀ արական սեռի այն քաղաքացիների պարտադիր զինվորական ծառայության գարնանային զորակոչ, որոնց 18 տարին լրանում է մինչեւ զորակոչի օրը, ինչպես նաեւ այն քաղաքացիների, որոնք կորցրել են պարտադիր զինծառայությունից նախկինում ստացած տարկետման իրավունքը։

Հայոց ցեղասպանությունը քննարկվեց Ճապոնիայի միջազգային խորհրդաժողովում

Մարտի 28-ին Ճապոնիայի Հիրոսիմա քաղաքում, որտեղ 1945 թ. օգոստոսի 6-ին Մ. Նահանգները միջուկային ռումբ էր պայթեցրել, Գերմանիայից, Մ. Նահանգներից, Ճապոնիայից, Ավստրալիայից, Շվեյցարիայից, Ինդոնեզիայից եւ Մեծ Բրիտանիայից հրավիրված գիտնականների մասնակցությամբ տեղի ունեցավ միջազգային խորհրդաժողով՝ նվիրված ցեղասպանության համեմատական քննության միջոցով ընդհանրությունների հասնելու խնդրին։ Քննարկվող ցեղասպանությունների թվում համեմատվել են հայկական, ռուանդական, Արեւելյան Թիմորի, ավստրալիական աբորիգենների, Կամբոջիայի, Ինդոնեզիայի եւ Կենտրոնական Սուդանի պարագաները։ Հատուկ ուշադրության է արժանացել Ռաֆայել Լեմկինի աշխատանքը «ցեղասպանություն» տերմինի ստեղծման եւ ՄԱԿ-ի համապատասխան օրենքի ընդունման գործում։ Իր դեռեւս անտիպ ինքնակենսագրության մեջ Լեմկինը խոստովանել է, որ իր վրա մեծագույն տպավորություն է թողել Հայոց անպատիժ ցեղասպանությունը։

Հրավիրված գիտնականների շարքում է եղել նաեւ պրոֆ. Վահագն Ն. Տատրյանը, որի ներկայացրած ուսումնասիրությունը կրում էր «Ուրվագծեր 20-րդ դարի ցեղասպանությունների՝ հայկական, հրեական եւ ռուանդական օրինակները»։ Գիտնականը ներկայացրել է տվյալ ցեղասպանությունների միջեւ եղած տարբերությունները ու առնչությունները։

Վ. Տատրյանի ելույթից հետո ներկաները միաձայն քվեարկությամբ որոշել են նրա վերլուծությունը հիմք ընդունել 20-րդ դարի մյուս ցեղասպանությունները համեմատելու համար։ Նմանապես, նա ընտրվել է Հիրոսիմայի համալսարանի դահլիճում կայացած այդ խորհրդաժողովի նախագահ։

Սահմանափակվել է Հայաստան առաքվող գազի ծավալը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ըստ ռուսական աղբյուրների, սահմանափակվել է Հյուսիսային Կովկաս, այդ թվում Հայաստան առաքվող գազի ծավալը, ինչն այսօր չհերքեցին նաեւ «Հայռուսգազարդ» ընկերության տեղեկատվական վարչությունում։ Մեկնաբանելով ստեղծված իրավիճակի պատճառները, հիշյալ վարչության պետ Շուշան Սարդարյանը նշեց, որ գազի ծավալների կրճատումը կապված չէ վճարումների հետ։ Նա հերքեց նաեւ այն կարծիքը, թե ռուսական կողմը մատակարարվող ծավալները սահմանափակելով, փորձում է որոշակիորեն ազդել ներկրող կողմի վրա։ Ըստ վարչության պետի, եղած իրողությունը պայմանավորված է «Գազպրոմի» եւ «Իտերայի» միջեւ ծագած ներքին խնդիրներով։ Նրա հավաստմամբ, ծավալների կրճատումը չի ազդի Հայաստանի ներքին շուկայի վրա։ Այժմ ռուսական կողմի հետ ակտիվ բանակցություններ են վարվում ստեղծված իրավիճակը շտկելու ուղղությամբ։

Սահմանադրական դատարանը քննում է Ստեփան Դեմիրճյանի դիմումը

Առայժմ բավարարելով նիստն ընդհատելու միջնորդությունը

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երեկ Սահմանադրական դատարանը սկսեց հանրապետության նախագահի թեկնածու Ստեփան Դեմիրճյանի դիմումի հիման վրա գործի քննությունը։ Դիմող կողմը ներկայացնում էին ԱԺ պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանը եւ Աշոտ Սարգսյանը։ Որպես պատասխանող հանդես եկող ԿԸՀ-ն ներկայացնում էին Գեւորգ Ներսիսյանը, ԿԸՀ փոխնախագահ Համլետ Աբրահամյանը եւ արդարադատության փոխնախարար Տիգրան Մուկուչյանը։

ՍԴ անդամ Ալվինա Գյուլումյանը գործի մասին զեկուցելիս նշեց, որ Ստեփան Դեմիրճյանն իր դիմումում խնդրել է անվավեր ճանաչել 2003 թ.-ի մարտի 5-ի նախագահական ընտրությունները, քանի որ ընտրությունների նախապատրաստման, կազմա-

կերպման եւ անցկացման ընթացքում խախտվել են օրենսդրական մի շարք դրույթներ, որոնք էապես ազդել են ընտրությունների արդյունքների վրա։

Անդրադառնալով դատավարության մասնակիցներին տրամադրված փաստաթղթերին՝ նշվեց, որ որոշ նյութեր չեն տրամադրվել դիմող կողմին կամ, օրինակ, ԿԸՀ-ից դիմում-բողոքների մասին տեղեկանքը նման դիմող կողմին են տվել նիստի նախորդ օրը։

Դիմող կողմի ներկայացուցիչ Աշոտ Սարգսյանն իր խոսքում նշեց, որ իրենց դեռ չի տրամադրվել վստահված անձանց ցուցակը։ Ապա խոսելով դիմում-բողոքների տեղեկանքն ապրիլի 2-ին ստանալու մասին՝ Աշոտ Սարգսյանը միջնորդություն ներկայացրեց, պահանջելով, որ դատարանն իրենց տրամադրի որոշակի ժամանակ՝ նշված տեղեկանքն ուսումնասիրելու համար։ Ուստի միջնորդեց նիստը շարունակել ապրիլի 7-ին։

Տես ► էջ 2

Սահմանադրության փոփոխությունների ընդունումը պահանջում է... 800 հազարից ավելի ձայն

Նախագծի կողմնակիցները մտավախություններ ունեն

Գործող սահմանադրության համաձայն, հանրաքվեի ներկայացված որեւէ նախագիծ համարվում է ընդունված, եթե դրան կողմ է քվեարկել մասնակիցների առնվազն կեսից ավելին, իհարկե, եթե մասնակցել է ցուցակներում գրանցված քաղաքացիների մեկ երրորդից ավելին: Ըստ «Ժողովրդի ձայն» պատգամավորական խմբի անդամ Շավարշ Քոչարյանի, դա նշանակում է, որ առնվազն 750-800 հազար քաղաքացիներ պետք է կողմ քվեարկեն ներկայացված սահմանադրական փոփոխությունների փաթեթին: Հնարավո՞ր է սա: Ըստ Շավարշ Քոչարյանի՝ ոչ, որովհետեւ նման ահռելի քանակություն կողմ չի քվեարկի նախագծին: Թե ինչո՞ւ, Շավարշ Քոչարյանը չի պարզաբանում: Եվ դա բնական է, քանի որ նա, ըստ էության, խոսում է միայն իր ցանկության մասին: Ի վերջո, հեշտ չէ տապալված տեսնել սեփական «ձեռքերով» մշակված նոր սահմանադրության նախագծի թաղումը խորհրդարանում եւ ուրախանալ իրենց համար սկզբունքորեն մերժելի այս նախագծի «հաղթարշավից»:

Անգամ կառավարման համակարգի ներդրման առումով Շավարշ Քոչարյանի չափ շահագրգիռ Կոմկուսը, որն, ի դեպ, նախկինում նույնպես հանդես էր եկել սահմանադրության սեփական նախագծով եւ ավելի ուշ միացրեց Շ. Քոչարյանի նախագծին, գտնում է, որ հանրաքվեի համար ԱԺ համաձայնությունը ստացած նախագիծն էապես բարելավված է: Մասնավորապես Կոմկուսի խմբակցության ղեկավար Ֆրունզե Խառասյանը երեկ ԱԺ ճեպազրույցների ժամանակ հայտարարեց, թե պետք է օբյեկտիվ լինել նկատելու համար նոր նախագծի բարելավումները, հասկապես իշխանությունների տարանջատվածության եւ հակակշիռների հստակեցման, ինչպես նաեւ նախագահի լիազորությունների զգալի կրճատման փաստերը: Բայց Կոմկուսը, ինչպես եւ կարելի էր սպասել, սկզբունքորեն դեմ է կիսանախագահական համակարգին, ուստի չեզոք դիրք կգրավի հանրաքվեի նախօրեին: Ֆ. Խառասյանն ըստ էության միայն նշեց, թե իրենք կորոշեն, որ ավելի նպատակահարմար իրենց կանխանշած ուղին է, իսկ կընդունվի նոր նախագիծը հանրաքվեի ընթացքում, թե՞ ոչ, նա Շ. Քոչարյանի նման պատասխանատու հայտարարություններ չարեց:

Հետաքրքրական է, բայց նման բան չարեցին անգամ սահմանադրական բարեփոխումներն անվերապահորեն ընդունող ԱԺ մեծամասնության թեւերը: Օրինակ, ՀՅԴ-ն գտնում է, որ հանրաքվեով նախագծի ընդունումը հնարավոր է միայն այն դեպքում, եթե նախագծի շուրջ ձեւավորված այսպես կոչված կոալիցիան ակտիվ աշխատանք տանի հանրության հետ եւ այդ հարցում սերտ համագործակցություն դրսեւորի: Միակ պրոբլեմը, որը նախագծում տեսնում է Դաշնակցությունը, պատգամավորի անձեռնմխելիության դրույթը հանելու առաջարկի մերժումն է: Իսկ դա, ՀՅԴ-ի համոզմամբ, լրջորեն կարող է անդրադառնալ գալիք խորհրդարանի որակի վրա: Այն շատ պարզ պատճառով, որ քրեական եւ այլ տարրեր, հենց թեկուզ մեծամասնական ընտրակարգի ընձեռած հնարավորություններից օգտվելով, կշարունակեն գալ խորհրդարան միայն մեկ նպատակով՝ իրենց տանիքը, պաշտպանության երաշխիքը դարձնելու համար:

Մինչդեռ այդ հարցում նրանց հետ համագործակցող հանրապետականները համաձայն չեն եւ համարում են, որ անձեռնմխելիության ինստիտուտի պահպանումը միայն մեկ նպատակ է հետապնդում. զերծ պահել պատգամավորներին ավելորդ ճնշումներից: Իսկ ընդհանուր առմամբ հանրապետականները համաձայն են սահմանադրության մեջ փոփոխությունների ծանրքացնելու, նրա առավելությունները ներկայացնելու շուրջ աշխատանքներ տանելու գաղափարին, որպես հանրաքվեն արդյունավետ կազմակերպելու միջոց: Այս հարցում նրանք թերեւս ակնկալում են նաեւ ներկայիս խորհրդարանի խմբերում ընդգրկված անհաս պատգամավորների օգնությունը, որովհետեւ վերջիններս մեծ մասամբ կողմ են փոփոխություններին, իսկ նրանց հիմնական հասվածը մտադիր է մասնակցել խորհրդարանական ընտրություններին: Ընդ որում, այս հարցում լուրջ համաձայնություն կա նաեւ ընդդիմությունը ներկայացնող «Հայաստան» խմբի հետ, որի անդամների մի մասը կողմ է քվեարկել հանրաքվեի նախաձեռնությանը խորհրդարանում:

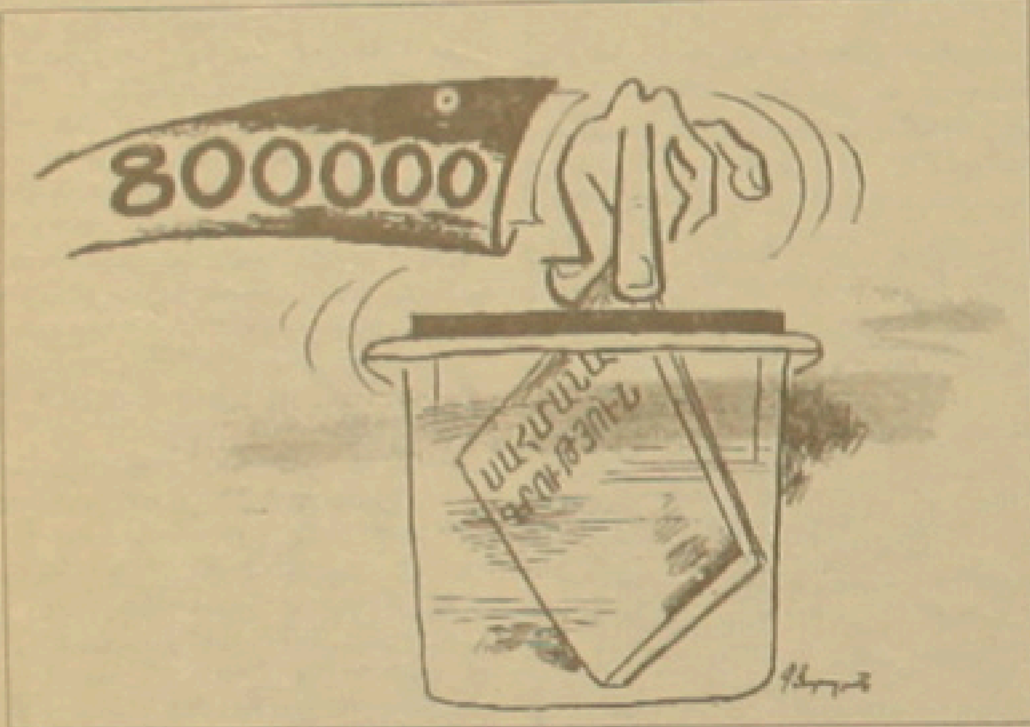

Հետաքրքրական է, սակայն, որ ոչ այս, եւ ոչ էլ իշխանամերձ շրջանակները, որպես հանրաքվեի հաջողության գրավական չնշեցին խորհրդարանական ընտրությունների անցկացման փաստը: Հանգամանք, որի շնորհիվ գերազանցապես հաջողվեց 1995 թ. հուլիսի 5-ին հասնել ներկայումս գործող սահմանադրության ընդունմանը: Չմոռանանք, որ այն ժամանակ էլ հանրաքվեն զուգահեռվում էր խորհրդարանական ընտրություններին, իսկ իշխանությունը ներկայացնող պատգամավորության թեկնածուներն իրենց քարոզարշավի մաս էին դարձրել սահմանադրության նախագծի ներկայացումը: Մյուս կողմից, քաղաքական ուժերը մոռանում են, որ երկու իրադարձությունների համատեղումը էապես անդրադառնում է ընտրողների ակտիվության բարձրացմանը, որի հետ, ի դեպ, հույս է կապում անգամ հանրապետության նախագահը: Վերջինս նախորդ տարի հաշվի առնելով հենց հանրաքվեի նկատմամբ հետաքրքրության պակասը, հայտարարեց, որ ամենայն հավանականությամբ սահմանադրության հանրաքվեն կզուգակցի խորհրդարանական ընտրություններին: Կարելի է միայն հիշել, թե ինչպես ընդդիմությունը սկսեց շահարկել նրա այդ հայտարարությունը...

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՍՏՈՐԱԳՐՎԵՑ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր վարկեր եւ դրամաշնորհներ Գերմանիայից

Երեկ ավարտվեցին հայ-գերմանական միջկառավարական բանակցությունները եւ ստորագրվեց քննարկված ծրագրերի ֆինանսավորման արձանագրությունը: Երեք օր առաջ, ինչպես տեղեկացրել էինք, արդեն ստորագրվել էր «Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ծրագրի» համար Հայաստանին 2,25 մլն եվրո դրամաշնորհ տրամադրելու պայմանագիրը:

Հայկական կողմից արձանագրությունը ստորագրեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը, որն էլ ներկայացրեց գերմանական կողմից ֆինանսավորվող ծրագրերը եւ դրանց արժեքները: Այսպես, 15 մլն եվրոն տրվում է որպես վարկ արտոնյալ պայմանով: Այն առաջին 10 տարին չի սպասարկվելու, տրվում է 40 տարով՝ 0,75 տոկոսով: Այդ գումարից 5 մլն եվրոն կտրամադրվի փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության աջակցությանը: Նույն ծրագրով եւս 0,5 մլն եվրո տրամադրվում է որպես դրամաշնորհ: 4 մլն եվրո հատկացվում է ավանդների ապահովագրման ինստիտուտի ստեղծմանը: Այս գումարից 0,5 մլն եվրոն դարձյալ դրամաշնորհ է:

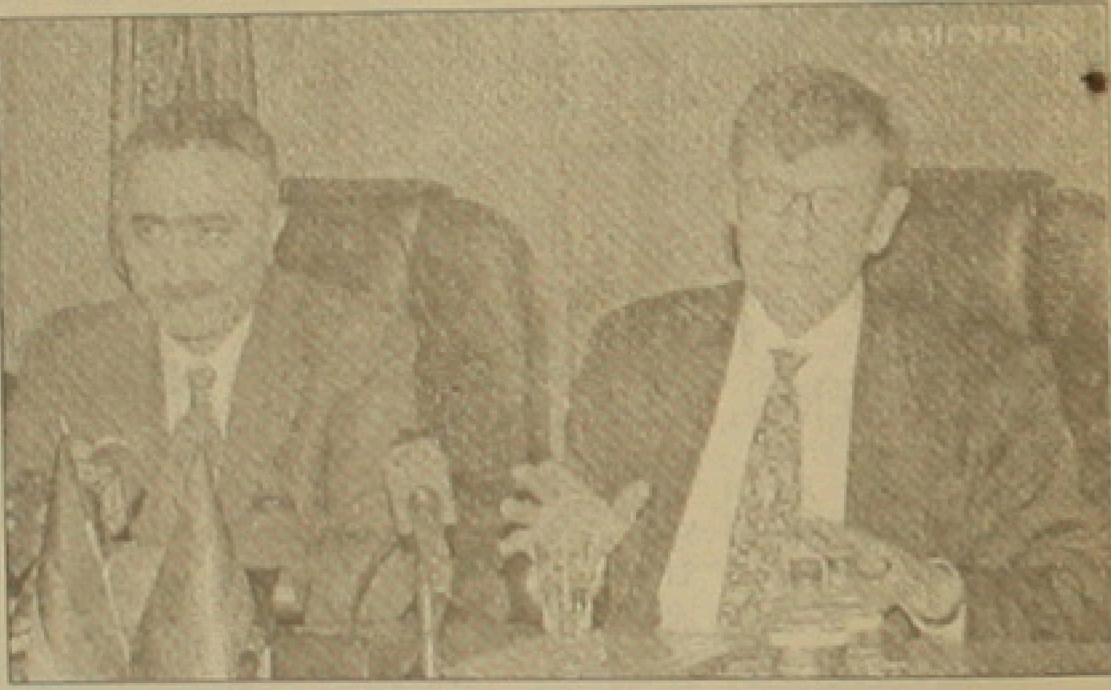

Ամենախոշոր վարկային ծրագիրը տրվում է համայնքային զարգացմանը: Այդ ծրագրի ընդհանուր գումարը 80 մլն եվրո է, իսկ այս անգամ կտրամադրվի այդ գումարի հերթական բաժինը՝ 7 մլն եվրո: Մինչ այդ արդեն հատկացվել էր 16,5 մլն եվրո: Ծրագրի իրագործման դեպքում, ըստ նախարարի, առաջիկա տարիներին շուրջօրյա ջրամատակարարմամբ կապահովվեն Հայաստանի հյուսիսային մարզերը, ինչպես նաեւ Արմավիրը եւ այլ բնակավայրեր:

Մի շարք դրամաշնորհներ են նախատեսված հետեւյալ ծրագրերի համար՝ 0,8 մլն եվրո աղքատության վերացմանը, 1,85 մլն եվրո համայնքների զարգացմանը, 0,5 մլն եվրո իրավական խորհրդատվությանը, 1,45 մլն եվրո ֆինանսաբանկային քոլեջին մասնագետների պատրաստման համար, 3,835 մլն եվրո էլ վարկերի երաշխավորման տարածաշրջանային ծրագրին: Ընդհանուր առմամբ տրվող վարկերը եւ դրամաշնորհները կազմում են 24 մլն եվրո:

Վարդան Խաչատրյանի ելույթից հետո հանդես եկավ Գերմանիայի տնտեսական համագործակցության եւ զարգացման դաշնային նախարարության Եվրասիա դեպարտամենտի տնօրեն Ռայներ Գյոդելերը:

Նա հույս հայտնեց, որ հայ-գերմանական համագործակցությունը, որն այս տարի նշում է իր 10-ամյակը, հետագայում եւս կշարունակվի: «Գերմանական» թեմայից դուրս Վարդան Խաչատրյանը տեղեկացրեց, որ Միջազգային արժութային հիմնադրամը, հակառակ տարածված լուրերի, հաստատել է Հայաստանին վերաբերող բոլոր ծրագրերը: Նա հայտնեց նաեւ, որ առաջին եռամսյակի արդյունքներով մեր երկիրը կատարել է իր բոլոր պարտավորությունները, այդ թվում՝ հարկերի հավաքումը, որը կատարվել է 100 տոկոսով: Նախարարն առանձնակի ոգեւորությամբ նշեց, որ մինչեւ մայիս ամիսը պետությունը կմարի բնակչությանն ունեցած ներքին պարտքն ամբողջությամբ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ռաֆֆի Մանուկյանը վերընտրվել է Գլենդեյլի քաղաքապետ

ԳԼԵՆԴԵՅԼ, 3 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեկ ամփոփված արդյունքներով, Գլենդեյլի քաղաքապետ է վերընտրվել Ռաֆֆի Մանուկյանը: Նրա օգտին քվեարկել է ընտրողների գրեթե 29 տոկոսը, ինչը բավարար էր հաղթելու համար: Երկրորդ տեղը ձայների 23,5 տոկոսով գրավել է նախկին քաղաքապետ Գաս Գոմեսը: Ըստ «Ազատության», Գլենդեյլում բնակվում է 60 հազար հայ: Կալիֆորնիայի, մեծությամբ 15-րդ այս քաղաքն ունի 200 հազար բնակչություն: Քաղաքի այս տարվա բյուջեն Հայաստանի բյուջեից ավելի է՝ 586 միլիոն դոլար (Հայաստանինը՝ մոտ 500 միլիոն է):

Սահմանադրական դատարանը քննում է Ստեփան Դեմիրճյանի դիմումը

Սկիզբը էջ 1

ՍԴ նախագահ Գագիկ Հարությունյանն ասաց, որ ՍԴ-ն միջնորդությունը կքննարկի խորհրդակցական սենյակում: Պրն Հարությունյանը հարցրեց նաեւ, թե ինչու է նիստն ընդմիջելու համար այդքան զգալի ժամկետ նշում Աշոտ Սարգսյանը:

Վերջինս էլ, ցանկանալով ժամանակի առումով առաջ անցնել, ներկայացրեց եւս մի քանի միջնորդություններ: Նախ, պրն Սարգսյանը դատարանից սենյակ խնդրեց՝ իր աշխատանքները կազմակերպելու համար: Սահմանադրական դատարանին խնդրեց նաեւ պահանջել ԿԸՀ-ից տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կնիքները կամ ապահովել դրանց անձեռնմխելիությունը՝ մինչեւ ՍԴ-ի գործի քննության ավարտը: Նման խնդրանք ներկայացնելու առնչությամբ Ստեփան Դեմիրճյանի ներկայացուցիչը հայտարարեց, թե հիմքեր ունի չվստահելու Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին:

Աշոտ Սարգսյանը միջնորդեց նաեւ ԿԸՀ-ից պահանջել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կնիքների վերադարձման կարգի մասին ԿԸՀ 1999-ի եւ 2002-ի որոշումները: Միջնորդեց ոստիկանական ծառայությունից պահանջել տեղեկանք I եւ II փուլերի քվեարկության օրերին իրավապահների արձանագրած ընտրախախտումների վերաբերյալ: Հաջորդ միջնորդությունը վերաբերում էր ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելության եզրակացությունը ԿԸՀ-ից պահանջելուն:

Ստեփան Դեմիրճյանի ներկայացուցիչ Աշոտ Սարգսյանը ներկայացրեց եւս 2 միջնորդություն. Վճռաբեկ դատարանից պահանջել ներկայացնելու վստահված անձանց եւ նախընտրական շտաբների այն աշխատակիցների ցուցակը, որոնք ենթարկվել են վարչական կալանքի:

Վերջին միջնորդությամբ ԿԸՀ-ից պահանջվում էր տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների համար ԿԸՀ մշակած կանոնակարգի մասին որոշումը, եթե այդպիսին եղել է:

Պատասխանող կողմի ներկայացուցիչ Գեւորգ Ներսիսյանն առարկեց նիստը որոշ ժամանակով հետաձգելու միջնորդությանը, պատճառաբանելով, թե դիմում-բողոքների հետ կապված հարցը ՍԴ ներկայացրած դիմումում 7-րդ կետն է, եւ մինչ դրան հասնելը դիմող կողմը ժամանակ կունենա տեղեկանքն ուսումնասիրելու: Առարկություն եղավ նաեւ տեղամասային հանձնաժողովների կնիքների պահպանմանը վերաբերող միջնորդությանը:

Այդպիսով, ՍԴ կազմը հեռացավ խորհրդակցական սենյակ՝ քննարկելու միջնորդությունները:

Կես ժամ տեւած ընդմիջումից հետո ՍԴ նախագահ Գագիկ Հարությունյանը ներկայացրեց դատարանի որոշումները միջնորդությունների եւ առարկությունների վերաբերյալ:

Նախ, դատական նիստն ընդմիջելու կապակցությամբ դատարանը որոշեց գործի քննությունը շարունակել ապրիլի 5-ին, ժամը 11-ին: Որոշվեց նաեւ սենյակներ տրամադրել կողմերին:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կնիքների կապակցությամբ Սահմանադրական դատարանը որոշեց ՀՀ գլխավոր դատախազությունից պահանջել ապահովել նշված կնիքների անձեռնմխելիությունը՝ օրենքով սահմանված կարգով: Որոշվեց բավարարել նաեւ ոստիկանության ծառայությունից մարտի 5-ի քվեարկության օրն արձանագրված խախտումների մասին տեղեկանք պահանջելու միջնորդությունը:

Սահմանադրական դատարանի որոշմամբ ԿԸՀ-ից կպահանջվի նաեւ ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելության եզրակացությունը, իսկ դատարանների նախագահների խորհրդից՝ այն վստահված անձանց եւ շտաբների աշխատակիցների, ցուցակները որոնք ենթարկվել են վարչական կալանքի:

Այնուհետեւ Աշոտ Սարգսյանը տեղեկացրեց մի հանգամանքի մասին, համաձայն որի Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի անդամ ընտրվելու պահից սկսվում է ՍԴ անդամ Ալվինա Գյուլումյանի լիազորությունների ժամկետը: Ասվածը ՍԴ-ն ընդունեց ի գիտություն, որին հետագայում կտրվի ամփոփիչ պատասխան:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայություն
/հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ»-ի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ **Սոցիալական**

ԽԵՂՎԱԾ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ

Արդա՞ր է արդյոք դատել դատարանը

Ռաֆիկ Հակոբյանն աղետի գոտու այն բնակիչներից է, ովքեր երկրաշարժից 14 տարի անց էլ կրում են դրա ճակատագրական հետեւանքները: 5 անձից բաղկացած ընտանիքը բնակվում էր Ախուրյան գյուղում, երկրաշարժը հիմնահատակ ավերեց տունը: Աղետից մազապուրծ, անապաստան մարդիկ այդ տարիներին տեղավորվեցին ով որտեղ կարող էր: Հակոբյանների ընտանիքը հայտնվեց մայրաքաղաքում՝ Կոմիտասի փողոցի թիվ 49 շենքում եւ մի կերպ տեղավորվեց 5 հոգու համար բավական անհարմար սենյակներում: Տարիներ ապրեցին իրենք իրենց հավատացնելով, թե կայանը վերջնական է եւ հոգեկան նոր, ծանր ապրումների առիթ չի դառնա:

Այս տարվա փետրվարի 17-ին, Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների առաջին ատյանի դատարանը (դատավոր՝ Ա. Հունանյան) վճիռ կայացրեց ապօրինաբար զբաղեցրած բնակարանից Հակոբյանների ընտանիքին վտարելու մասին: Ռաֆիկ Հակոբյանը վճիռը բողոքարկել է Վերաքննիչ դատարանում: Պատասխանող կողմը, ֆինանսական թե այլ նկատառումներով, դատաքննությանը մասնակցեց առանց դատապաշտպանի: Սակայն մոռանանք մարդասիրության եւ բարոյական այլ արժեքների մասին, որոնք ծանր մեր ժամանակներում շատ հաճախ շրջանցում են անպաշտպան մարդկանց, եւ ապավինենք օրենքին: Բովանդակո՞ւմ է այն որեւէ եզր, որից կառչելով, նման վճիռ կարելի էր եւ չկայացնել:

Կոմիտասի 49 շենքը կանխավ պատկանել է գունավոր մետալուրգիայի միութենական կենտրոնին՝ ծառայելով իբրեւ կադրերի վերապատրաստման ինստիտուտ: Հայաստանի անկախացումից հետո անցել է «Բիզնես կենտրոն» կազմակերպության տնօրինությանը: 1996 թ. դառնում է «Կանազ» ԲԲԸ-ի սեփականությունը: Եվ ահա, այս տարեսկզբին սրա բնակտարածքն ազատելու վերաբերյալ Հակոբյանների ընտանիքի դեմ հայց է ներկայացնում դատարան: Իհարկե, շենքի սեփականատերերի փոփոխությունն անպայման պիտի կասկածի տակ դներ Հակոբյանների հետագա կեցության իրավունքը նոր տիրոջը պատկանող տարածքում: Քաղաքացիական օրենսգիրքն իր սեփականությունն ըստ ցանկության տնօրինելու իրավունք տալիս է նրան: Խնդիրն այլ հարթությունում է: Աղետի գոտու վերականգնման՝ օրենքով հաստատված ծրագիրը վերաբերում է պետական ֆոնդին պատկանող բնակարանները կորցրած մարդկանց եւ նախատեսում է մինչեւ 2003 թ. տարեվերջ ավարտել խնդիրը: Թե ինչպես, ինչ հերթականությամբ եւ չափանիշներով՝ դա էլ ամրագրվում է ՀՀ կառավարության 1999 թ. հունիսի 10-ի թիվ 439 որոշմամբ: Իհարկե, ժամանակին, պետական բնակարանը կորցնելուց անմիջապես հետո, Ռաֆիկ Հակոբյանը բազմիցս դիմել է Ախուրյանի համայնքի ղեկավարին, բայց նրան պատասխանել են, որ ծրագրի նախնական փուլում ընտանիքը չի ընդգրկվել, քանի որ ապրում են Երեւանում: Ախուրյան գյուղի գյուղապետ Ա. Իգիթյանը, սակայն, ժխտողական պատասխանով հանդերձ, 1997 թ. մայիսին դիմել է Քանաքեռի ալյումինի գործարանի տնօրեն Ռ. Ենգոյանին՝ խնդրելով նրան Հակոբյաններին թույլատրել բնակվել հանրակացարանի վերածված շենքում, մինչեւ գյուղում հնարավոր լինի ապահովել կացարանով: 1997 թ. առ այսօր, իհարկե, այդ հնարավորությունը չի ստեղծվել: Ռաֆիկ Հակոբյանին վրդովում է դատարանի վճռի այն բնորոշումը, թե տարիներ իրենք ապօրինի են զբաղեցրել տարածքը: Եթե մարդը տարիներ ճշտապահությամբ վճարել է բնակարանային եւ կոմունալ բոլոր վարձավճարները, եթե ձեռնարկության ղեկավարը գյուղապետի խնդրանքին ի պատասխան համաձայնություն է տվել տարածքի զբաղեցմանը մինչեւ նոր կացարանի տրամադրումը, ապա գոնե բարոյական չափանիշներով նրա բնակեցումն ապօրինի չի կարելի որակել: Մանավանդ եթե նոր կացարանի խնդիրն առ այսօր չի լուծվել: Առավել եւս, եթե Ռաֆիկ Հակոբյանի դատը պաշտպանվում է օրենքով, որի մասին «մոռացվել» է դատաքննության ժամանակ: Առայժմ գործողության մեջ է խորհրդային տարիներին (1983 թ.) ընդունված բնակարանային օրենսգիրքը: Ըստ դրա 86-րդ հոդվածի, մինչեւ նոր բնակտարածքի ապահովումն իրավունք չկա քաղաքացուն վտարել բնակարանից, անկախ այն բանից, թե սեփականության ինչ ձեւ է տվյալ բնակտարածքը: Ըստ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության բնակարանային քաղաքականության վարչության պետ Կամո Խաչատրյանի, սակայն, սահմանադրության ու քաղաքացիական նոր օրենսգրքի ընդունումից հետո բնակարանային ու գույքային վեճերը լուծելիս առաջնությունը տրվում է սահմանադրության ու քաղօրենսգրքի դրույթներին, ըստ այդմ քաղաքացուն զբաղեցրած տարածքից վտարելու արգելանքը չի վերաբերում մասնավոր սեփականատիրոջը: Պետական ֆոնդի տարածքը վարձակալելու դեպքում բնակարանային օրենսգրքի այդ կետը հաշվի է առնվում:

Ռաֆիկ Հակոբյանի ընտանիքն աղետից հետո հանգրվանել է պետական սեփականություն հանդիսացող սկզբում վերապատրաստման, հետո Բիզնես կենտրոնին, այնուհետեւ Քանաքեռի ալյումինի գործարանին պատկանող շենքում, հետո միայն վերջինս մասնավորի կարգավիճակ է ստացել: Նրա դատն արդար լուծելու խնդիրը բարդացնում են գործող օրենքների հակասությունը, դրանցից մեկնումեկին առաջնահերթություն տրամադրելու վերաբերյալ օրինապահների ներքին համաձայնության իրողությունը: Նոր բնակարանային օրենսգիրք դեռ չկա եւ ստեղծելու նախագիծը նոր-նոր քննարկվում է: Ուրեմն, ի՞նչ կարգավիճակում են Ռաֆիկ Հակոբյանի եւ նրա նման շատերի ընտանիքները, որոնք ակամա հայտնվել են անկատար օրենքների փոխակերպումների թակարդում: Ի դեպ, երկրաշարժից հետո Ռաֆիկ Հակոբյանը նաեւ ավերված բնակտարածքի փոխհատուցում չի ստացել: Այսինքն՝ պետությունը պարտք է իր քաղաքացուն եւ պարտավոր է հոգալ այս խեղված ճակատագրի մասին: Դատական վճռի համաձայն, 5 անձից բաղկացած ընտանիքը եւս 6 ամիս կարող է զբաղեցնել բնակտարածքը: Իբրեւ լուծման միակ միջոց Ռաֆիկ Հակոբյանին մնում է սահմանված կարգով կրկին դիմել Ախուրյանի համայնքին՝ կարիքավորների ցուցակում իր հերթն առաջ մղելու համար: Եթե Վերաքննիչն էլ չպաշտպանի նրան, ապա ընտանիքը կհամալրի անտուն, անօթեւան թափառաշրջիկների թիվը, որոնց ոչ ոք չի հաշվառել, եւ որոնց վերաբերյալ պետական ատյանները որեւէ հստակ տեղեկություն չունեն:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Բնակարանի վարձակալման գումար ծնողական խնամքից զրկված չափահաս երեխաներին

Մանկատան 18 տարին լրացած յուրաքանչյուր երեխայի սպառնում է բաց երկնքի տակ հայտնվելու հավանականությունը: Պաշտոնական տվյալներով, ամեն տարի հանրապետության 3 մանկատներից յուրաքանչյուրից դուրս է գալիս ընդամենը 20–25 երեխա: Թերեւս այս համեստ տվյալն է մեղավոր, որ խնդիրը տարիներ ուշադրության չի արժանացել: Թեեւ գուցե հենց նույն պատճառով կարելի էր պրոբլեմը թեկուզ մասնակի լուծել: Բայց կա նաեւ այն իրողությունը, որ պաշտոնական ցուցանիշն ու իրականությունը մղոններով հեռու են իրարից: Ոչ ոք տեղյակ չէ բարի մարդկանց հոգածությամբ կամ ծանոթ, բարեկամի մոտ ապաստան գտած, փողոցներում պատսպարված երեխաների մասին: Աղետի գոտու բնակարանային խնդիրը փոքր-ինչ բեռնաթափելուց հետո պետությունն ի վերջո մտադիր է անցնել ծնողական խնամքից զրկված երեխաների ծածկի ապահովմանը: Նման նախագիծ արդեն ստեղծվել է ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությունում, շատ շուտով կներկայացվի կառավարության քննարկմանը: Մանկատնից դուրս եկած յուրաքանչյուր երեխայի մինչեւ 23 տարեկան հասակը շուրջ 5 տարի ֆինանսական աջակցություն է ցուցաբերվելու: Այդ փողը կարող է օգտագործել բնակարան վարձակալելու համար՝ որտեղ եւ ինչպես ուզում է: Դեռեւս քննարկվելիք օրենքի նախագիծը խոստանում է օգնել չափահասին նաեւ ուսումնառության, աշխատանք գտնելու հարցերում: Այսինքն՝ իրենց տարեկիցների հետ այս երեխաներն էլ պետության բարի կամեցողությամբ հայտնվում են հավասար դաշտում: Եվ եթե լավատես լինենք, այդ 5 տարվա ընթացքում գուցե նրանց հաջողվի սեփական ուժերով նաեւ կայուն ծածկի հարցը լուծել: Աջակցության գումարի որեւէ չափ չի նշում նախագիծը, այն համապատասխանելու է տվյալ բնակավայրում առկա վարձակալական նվազագույն գներին, որոնք, ըստ շուկայի փոփոխությունների, նույնպես փոփոխվելու են: Ի դեպ, պետական այս կարգի բարեհաճությունը վերաբերելու է ոչ միայն մանկատան, այլեւ ընդհանրապես տարբեր հանգամանքներում ծնողական խնամքից զրկված երեխաներին: Թե քանիսն են նրանք ու ինչ կարգավիճակով, առայժմ հայտնի չէ: Մեր իրականության այս տխուր խորշը դեռեւս ուսումնասիրում են քաղաքաշինության եւ սոցապ նախարարությունների մասնագետները:

Կ. Դ.

ԵՐԵՎԱՆ

Քաղաքապետարանը փողոցների նորոգման մասին

Երեկ Երեւանի քաղաքապետարանի լրատվական ծառայությունից, ի պատասխան մեր թերթի ապրիլի 3-ի համարում «Քառուքանդ փողոցների մայրաքաղաքը» հրապարակման, տեղեկացրին, որ այս տարվա մարտի 15-ից մինչեւ մայիսի 15-ն ասֆալտյա ծածկի նորոգման աշխատանքներ կտարվեն 138 փողոցներում: Այսպես կոչված փոսային նորոգման ենթակա է 132 հազար քմ մակերես: Անցյալ շաբաթվանից արդեն նորոգվել է 15 հազար քմ ասֆալտյա մակերես՝ Թամանցիների, Բաբաջանյան, Պարոնյան, Չարենցի, Աբենքի, Նար-Դոսի փողոցներում: Նորոգման ընթացքում են Սասունցի Դավթի, Պարույր Սեւակի, Իսակովի, Սեբաստիայի, Ազատության, Տիգրան Մեծի, Սարալանջի, Դավիթաշենի, Դավիթ Բեկի, Զովունի, Նուբարաշենի, Լեոյի, Զաքյան փողոցները եւ պողոտաները: Հուսանք, որ այս աշխատանքները կավարտվեն նախատեսված ժամկետում:

Լրատվական ծառայությունից մեզ տրամադրեցին նաեւ այն 13 փողոցների ցանկը, որոնք այս տարի պետք է հիմնանորոգվեն Լինսի հիմնադրամի միջոցներով: Դրանք են Թումանյան, Տերյան, Սարյան, Ալեք Մանուկյան, Լերմոնտովի, Իսահակյան, Մոսկովյան, Խորենացու, Արշակունյաց, Ագաթանգեղոսի, Հերացու, Աճառյան փողոցները եւ Մյասնիկյան պողոտան:

Ա. Մ.

Անվճար ճաշարան Կենտրոն համայնքում

Կենտրոն համայնքի անվճար ճաշարանը, որն արդեն երկու տարի սպասարկում է համայնքի առավել անապահով, միայնակ 150 տարեցների, վերջերս տեղափոխվել է «Արմեն մոտոր» ձեռնարկության ավելի մեծ, հարմարավետ տարածք: Ստեղծվել է ավելի շատ մարդկանց սպասարկելու հնարավորություն: Ճաշարանում ամեն օր մեկանգամյա սնունդ է ստանում 240 մարդ, շուտով այս թիվը կդառնա 300:

Տարածքի ձեռքբերման եւ վարձակալության հարցը լուծել է Կենտրոնի թաղապետարանը, ուստիեւ ֆինանսավորումն ապահովում է ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը: Երեկ նորաբաց ճաշարան էին այցելել Կենտրոն թաղապետարանի աշխատակիցները, համայնքապետ Գագիկ Բեգլարյանը, որը ճաշեց տարեցների հետ:

Շուտով Կենտրոն համայնքում կբացվի նաեւ բարեգործական դեղատուն, որից կօգտվեն համայնքի առավել անապահովները: Թաղապետարանում արդեն կազմվում են դեղատան այցելուների ցուցակները: Բարեգործական ակցիան թաղապետարանի եւ միջազգային կազմակերպությունների համագործակցության արդյունք կլինի:

Մ. Հ.

Հայաստանի երեխաներին օգնելու յուրահատուկ ձեւ

Համապատասխանաբար վեց եւ չորս տարեկան դարձած Արա եւ Արմեն Գասպարյաններն այս տարի պատրաստակամությամբ եւ հաճույքով են արձագանքել իրենց մոր՝ Անիի նախաձեռնությանը՝ խնդրել ընտանիքի մտերիմ ազգականներին ու բարեկամներին նվերների փոխարեն երեխաների տարեդարձի առթիվ գումարներ հավաքել ու փոխանցել Հայ օգնության ֆոնդի (FAR) Երեւանյան գրասենյակի երեխաների հիմնադրամին, տեղեկացնում է Նյու Յորքից էլ. փոստով ստացված հաղորդագրությունը:

Նրանք այդ միջոցով կարողացել են 2300 դոլար հավաքել եւ մտադիր են ամբողջ տարվա ընթացքում ուրիշ ընտանիքների նմանօրինակ տոնակատարությունների առթիվ ձեռք բերված գումարներով այդ թիվը զգալիորեն բազմապատկել եւ հասցնել Հայաստանի երեխաներին:

Այն հարցին, թե արդյոք դրանից ամերիկահայ երեխաները չե՞ն տուժում, Անի Գասպարյանը պատասխանել է, որ առաջվա նման նրանք ստանում են իրենց փաթեթավորված, ճիշտ է, միգուցե ավելի համեստ նվերները, որոնցից արդեն «հագեցած» պետք է լինեն: Փոխարենը նրանք սովորում են օգնել ուրիշներին, որոնք կարիք ունեն այդ օգնության: Իսկ դրանով նաեւ առաջիկայում կարող է ստեղծվել այն կամուրջը, որով այդ երեխաները կկարողանան կապ հաստատել իրենց հայաստանյան քույրերի ու եղբայրների հետ: Նա նաեւ ավելացրել է, որ այդ որոշմանը մասնակցել են նաեւ իր երեխաները՝ Արան ու Արմենը:

Ավելացնենք, որ 15 տարվա ընթացքում Հայ օգնության ֆոնդը, ըստ ստացված հաղորդագրության, ավելի քան 200 մլն դոլարի բարեգործական ծրագրեր է իրագործել ՀՀ-ում եւ Արցախում:

Հ. Օ.

Ճշգրտում

«Ազգի» ապրիլի 2-ի եւ մարտի 25-ի համարներում, Վրաստանի ոստիկանությունից ստացված տվյալների հիման վրա, Թբիլիսիից մեր թղթակիցն անդրադարձել էր ՀՀ քաղաքացի Սերյոժա Գալստյանի Վրաստանում ձերբակալության փաստին եւ հարակից հանգամանքներին: Ս. Գալստյանի հարազատները երեկ ներկայացան մեր խմբագրություն եւ հետեւյալ ճշգրտումները կատարեցին հիշյալ թղթակցությունների վերաբերյալ.

Սերյոժա Գալստյանը Հայաստանից մեկնել է 2001 թ. նոյեմբեր ամսին եւ առ այսօր չի վերադարձել: Այս փաստը չի համապատասխանում թերթում տպված տեղեկատվությանը, որ վերոհիշյալ անձնավորությունը 2003 թ. հունվարի 1-ին է Երեւանից մեկնել Թբիլիսի: Միաժամանակ, 2001 թ. նոյեմբերին Սերյոժա Գալստյանը ՀՀ-ից մեկնելու պահին հետախուզման մեջ չի գտնվել: Ինչ վերաբերում է Ս. Գալստյանի մոտ հայտնաբերված 490 հազար իրաքյան դինարին, ըստ ՀՀ եւ Վրաստանի մաքսային օրենսգրքի, թե՛ ներմուծման եւ թե՛ արտահանման դեպքում չի կարող հանդիսանալ մաքսանենգ արժույթ, քանի որ, ըստ Վրաստանի ՆԳՆ կաշառակերության եւ տնտեսական հանցագործությունների դեմ պայքարի բաժնի հաղորդագրության եւ արտասահմանյան փորձագետների եզրակացության, չի գերազանցում 200–250 ԱՄՆ դոլարը: Ըստ մեր թերթում նշված տվյալների, իբր Սերյոժա Գալստյանը տվյալ գումարը Հայաստանից է արտահանել Վրաստան, ինչը նույնպես չի համապատասխանում իրականությանը եւ, ըստ ՀՀ մաքսային օրենսգրքի 183 հոդվածի, չի գերազանցում օրենքով սահմանված չափին արտահանման դեպքում՝ 10 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար: Ըստ Վրաստանի մաքսային օրենսգրքի, գումարի ներմուծման չափն անսահմանափակ է, եւ վերջապես իրաքյան դինարը միջազգային շրջանառության մեջ է եւ չի կարող համարվել մաքսանենգ արժույթ:

Հասարակություն

Ելքե՞ր. պառակտումների վտանգավորությունը

Երբ ցանկալին փորձում են իրականության տեղ անցկացնել, չգիտես ինչու, ասես, հայտնվում ես խորհրդային իրականության սահմաններում: Իսկ առհասարակ ինչից սկսվեց այս ամենը, և ինչո՞ւ հիմա: Երբ հարցնում են, մտածելու կարիք չես էլ ունենում, բավական է ծանոթանալ հասարակության շերտերի բազմակնճիռ խնդիրներին՝ սոցիալական, հոգեբանական, բարոյական, հոգևոր:

Արդյոք անկեղծորեն տագնապեցնող իրողությո՞ւն է հասարակության պառակտվածություն-երկփեղկվածությունը: Երկբևեռ մեր հանրության մեջ սողոսկած անվստահություն-ատելությունը մի՞թե արդյունք է նախընտրական և հետընտրական հիրավի շիկացած մթնոլորտի: Հազիվ թե: Որովհետև բացասական էներգիաների նման կուտակումները չեն կարող երբեք արդյունք լինել միայն այս կամ այն քաղաքական թիմին համախոհ լինել-չլինելուց, հատկապես որ նախընթաց շրջանում մեր ազգաբնակչությունն այդքան էլ քաղաքականացված չէր, իսկ քաղաքական դաշտում չկար ազգային գաղափարական հզոր ներուժ կրող այնպիսի միավորում, որ ժողովրդական լայն զանգվածների առաջնորդության հավակնություն ունենար: Մեր իրականության մեջ տեղի ունեցող հասարակական-քաղաքական գործընթացներն ունեն սոցիալական և բարոյական ավելի խոր դրդապատճառներ: Եթե 1988-ի զարթոնքը պայմանավորված էր նախ և առաջ ազգային խոցելի զգացմունքներով ու խորհրդային գաղափարախոսության արդեն անտանելի դարձած միաբևեռականությամբ և պարտադրանքով, ապա այսօր սոցիալական բևեռացումների, սոցիալական անպաշտպանվածության խնդիրներից զատ մարդկանց հրապարակ է հանել ամենատարբեր ասպարեզներում մարդու իրավունքների, արժանապատվության ոտնահարումը:

Անհաշտություն-անմիաբանությունը և ծավալվող թշնամանքը հետևանք չեն կարող լինել ընտրությունների, պարզապես սա լավագույն առիթ էր արտահայտելու 12-13 տարիների այն զրկանքներն ու տառապանքները, որ կրեց մեր ժողովուրդը սկսած 1992-93-ից: Մի՞թե թվում է, թե անցել են 93-95 թթ. չարագուշակ խավարի ու ձմեռների ազդեցությունները, բնավ. ենթագիտակցորեն դրանք ակտիվ են առայժմ:

Եթե թվում է, թե ցուրտ ձմռան գիշերային տագնապները, մոր ձեռքի պարբերական հպումները նորածին երեխայի սառչող խանձարուրին անցած են, սխալվում ենք, երբ մեր մեկ օրը տարի էր թվում, երիտասարդ էինք և մեկեն ծերացանք: Սա ոչ միայն պատերազմից էր, խավարից, վառարանի ծխի մեջ կորած սառը սենյակից, այլև օրավուր նոսրացող անտառների տնքոցից ու մեր դատարկվող հայրենիքից:

Հեռուստատեսությամբ օր-օրի տագնապ է հնչեցվում պառակտված մեր հասարակության մասին, տարածաշրջանային այս իրավիճակներում, աշխարհաքաղաքական ստեղծված մթնոլորտում ներքին անհամաձայնության մեր հերթական անխոհեմությամբ վտանգում ենք մեր պետականությունը, որ փայփայել ենք դարեր շարունակ: Արդարև, դա այդպես է: Բայց բանաստեղծի երիցս իրավացի պատգամը՝ «Ով հայ ժողովուրդ, քո միակ փրկությունը քո հավաքական ուժի մեջ է», ինչպե՞ս ենք իրականացնում: Ո՞ւր է այն ձեռքը, որ ի զորու է մեզ տանելու այդ ճանապարհով: Ո՞րն է այն ուղին, որով ընթանալով մենք չենք վտանգելու մեր անկախ պետականությունը և չենք վտանգելու մեր հասարակությունը: Պետական մեքենան պետականության հետ չշփոթելու հավակնությամբ, շրջանցելով իշխանական վերնաշենք ասվածը, փաստենք, որ պետությունը խարսխվում է ամուր և կայացած քաղաքացիական հասարակության վրա: Իսկ այդ հասարակությունն այսօր մի կողմից երկփեղկված է, մյուս կողմից մոլորված հոտ է հիշեցնում, իսկ մի այլ կողմից այնքան է անպաշտպան և անզոր, որ փողոցային երթի ժամանակ կարող է շրջապատել ասենք մի պատգամավորի՝ ձեռքերը նրան այնպես երկարելով, որ զարմանում ես մարդկանց հույսի այդչափ կորստի վրա:

Իսկ որտեղի՞ց մեր իրականություն սողոսկեց չարիքի այս որոմը: Ասում են՝ աղքատությունն ամենադժվարին քննությունն է, որ տրվում է անհատին կամ հասարակությանը: Եթե պատրաստ չէ աղքատությունն ընդունելու, այն դառնում է բեռ: Տարիների ընթացքում, երբ հայ հասարակական կյանք էին ներխուժում զանազան աշխարհիկ, մշակութային, հոգևոր օտարածին երևույթներ, մենք անտարբերությամբ կամ ըմբռնումով էինք մոտենում: Իմ խորին համոզմամբ, քաղցկեղի ախտանշանները մեր հասարակության օրգանիզմի մեջ շատ ավելի վաղ նկատվեցին: Ու մենք սկսեցինք պառակտվել ու պառակտվել՝ քաղաքական շինծու և ոչ շինծու հարյուրից ավելի կուսակցությունների, հարյուրավոր հասարակական կազմակերպությունների, տասնյակ աղանդավորական-կրոնական միավորումների միջև: Ու հայտնվեցին աստանդական քաղաքական գործիչներ ու աղանդավորներ՝ տեղից տեղ տեղափոխելով իրենց բարոյական ունեցած-չունեցած արժեքները: Այսպես մենք օտարանում էինք միմյանցից, օտարանում մեր հայրենիքից, և մեր օտարացած մարմինների մեջ բույն էին դնում անտարբերությունն ու անկերպարանք թշնամանքը՝ երբեմն անկախ մեր կամքից, բնազդաբար գոյատևելու, ավելի հաճախ հաց հանապազօրյայի պարզունակ խնդրից: Իսկ անարդարությունների սոցիալական պարանը շատ էլ առաձգական չէ, ու «ճիշին պարտքի» հերոսի պես ջրամույն լինելու «պատրանքը» շատերին ստվերի պես հետևում է, որին հավելվում է ավելի անտանելին՝ բարոյականության աստիճանական կորուստները և մարդկային հարաբերությունների փլուզվող կամուրջները... Երբ կեղծիքը թանձրանում է, խավարն աստիճանաբար կլանում է ամեն արժանավորը: Լոզունգներն ու պաթետիկ խոսքերը չեն օգնում այս պարագայում: Իրատեսական մոտեցումներն ավելի կենսական են. պետք է տեսնել հասարակությանը վտանգող երևույթների խոր արմատները: Հանրահավաք-երթերի իբր վտանգավորությունը մակերեսներին լողացող պատկերներ են, որ ընդամենը զանգվածների դժգոհություններն են արտահայտում, իսկ իրականում բուն պատճառը հոգևոր արժեքների տագնապեցնող կորուստներն են: Հոռետես չլինենք ու հուսանք, որ մեր ժողովրդի հավաքական իմաստությունը կգտնի գոյատևումի ելքը, որովհետև կարծես կանգնած ենք նոր Ավարայրի շեմին:

Մարդկության հարստությունը նաև իր անցյալն է: Պատմությունը, որն ուսուցանում է, թե աշխարհիս նույնիսկ հզորները կործանվեցին, որովհետև քայքայվեցին նախ և առաջ բարոյապես:

Քաղաքակիրթ աշխարհն այսօր ընթանում է ժողովրդավարության ճանապարհով, մենք էլ այլընտրանք չունենք (որովհետև քաղաքակի՞րթ ենք): Ունենք դժվարին խնդիրներ այս ճանապարհին, իհարկե, չենք կարող մեկեն իմաստնանալ և այնպես կազմակերպվել, որ արագ հասնենք հարյուրամյակների ուղի անցած եվրոպական երկրների չափանիշներին, բայց քանի որ ակնհայտ են այդ ճանապարհին մեր ունեցած ձեռքբերումները, այսօր հետընթաց ապրել և հասարակական-քաղաքական միտքը հետ մղել 30-40 տարով, առնվազն անմտություն է:

Իրականությունը տեսնել է պետք: Երբ քաղաքական խմբավորումներից յուրաքանչյուրն ունի իր պատկառելի ընտրազանգվածը, այս կամ այն քաղաքական լիդերների հասցեին ամեն անպարկեշտ արտահայտություն, ըստ էության, վիրավորանք է այդ ընտրազանգվածին, որից էլ ծայր առավ այս թշնամանքը: Իսկ ընդհանրապես ո՞վ է իրավունք տվել օգտագործելու ամբոխները՝ թշնամանք սերմանելու մարդկանց մեջ. հարևանին հանել հարևանի դեմ, բարեկամին՝ բարեկամի, պառակտել ընտանիքներ, անվստահություն սերմանել միմյանց միջև: Եվ սա սպառնում է հետևողական դառնալ, չի էլ փորձում դադարել, քանի որ շարունակվում են բախվել քաղաքական շահեր և ինչպիսի մոլեռանդությամբ, կրքերի ինչ բախումներով: «Ինչո՞ւ են մեզ թշնամացնում իրար հետ», հարցնում էր փողոցում մի ծերունի, իսկ շատերն էլ մոլորվում են՝ աջ ու ահյակ ուժերի այս բախումներում: Ու դարձյալ տագնապեցնող է հնչում «Չէ, այստեղից հեռանալը կփրկի» արտահայտությունը: Ո՞ւմ են ղեկավարելու մեր ղեկավարներն այնժամ, իշխանամետ թե ընդդիմադիր:

Շատ խոսվեց նախկին իշխանության գործիչների և այժմ նրանց անթաքույց իշխանատենչության մասին: Քաղաքական դաշտում նրանցից հետո շատ ջրեր են հոսել և հիշական ուրվականով վախեցնելու պարզ մեխանիզմն այսօր քաղաքական ակտիվ զանգվածի համար գործոն չէ: Պատճառաբանեմ: Ո՞ւմ՝ ինձ և ինձ նման հարյուր-հազարավորների են ուզում հիշեցնել խավարի մղձավանջը: Ինձ նման հարյուր-հազարավորները, որ այս երկրի վերջին 15 տարիների ամեն օրվա բեռնակիրն են՝ դաժան ձմեռների, ավարառություն-ավերածությունների, պարզ մի հարցադրում ունեն. մեր բոլորի կրած ֆիզիկական ու բարոյական զրկանքների պատասխանատվությունն ո՞ւմ վրա է ընկնում, և որտե՞ղ են նրանք: Այսօր լոկ անուններ հնչեցնել անցած-գնացած նախարարաց դասի, ովքեր ավերեցին ու փոշիացրին երկիրը՝ դատապարտելով տնտեսությունն ամայության, միտքը՝ ամլության, սնանկ է: Այս ամենը կարուսել է հիշեցնում, փակ շղթա, տեղապտույտ:

Ռևանշիստների մի խումբ փորձում է նորից գալ իշխանության և հովանավորվում է օտարերկրյա կապիտալի կողմից: Նա թաքնված է այսօրվա քաղաքական ընդդիմադիր դիմակի տակ և փորձում է ավելի թույլ լիդերի ստվերում իրականացնել իր ազգադավ ծրագրերը: Սա կարծիք էր, որ մատուցվեց հասարակությանը, ընդունել-չընդունելու տարբերակը հարաբերական է բազմակարծության այս շփոթում: Իշխանության է ձգտում մի ուժ, իշխանությունը պահել է ուզում մեկ այլ ուժ: Պայքարի այս կիզակետի խաչմերուկում նետված է ժողովուրդը, որ և իրեն արդեն շատ երկար ժամանակ օտարված է զգում իշխանություններից: Ամեն պարագայում պետության, պետականության դեմ ոտնձգություն կատարելը դավաճանություն է: Իսկ քաղաքական ուժերի տարաբևեռումներն ինքնին բնական գործընթացներ են, սակայն այս հողի վրա պառակտել հասարակությունը և բարոյալքել, անթույլատրելի է: Մի՞թե իշխանությունն ինքնաբավ է: Ո՞ւր են մղում այս մարդկանց՝ հերթական անհուսությա՞ն, փախուստի՞:

Ճակատագրով երկփեղկված՝ արևելյան և արևմտյան քաղաքակրթությունների խաչմերուկներում, մեր պատմության շարունակությամբ ճամփորդի պես անվերջ դռներ ենք ծեծում: Այսօր մեր հայացքն արևմտյան չափանիշներին ենք ուղղել, և եվրախորհրդին մեր անդամակցությունը, որ պարտականություն-իրավունքների հստակ շղթա է, բնավ պատահական չէ: Մենք արևմտյան մշակույթ կրող ժողովուրդ ենք՝ քրիստոնեական համընդհանուր արժեքների համատեքստում: Անհնար է միաժամանակ խաղալ երկու լարերի վրա և մեզ վերածել անվերածելիին:

Աշխարհաքաղաքական ներկա կացությամբ և ներքին ռեսուրսներով նորանկախ մեր հանրապետությունը միջազգային կառույցներին և հանրությանն ինտեգրվելու անհրաժեշտությունն ունի: Մեկուսացման մեջ հայտնվելը շահեկան չէ: Բայց և չսայթաքելու համար խորաթափանցություն ունենալուց զատ ներքին կայունություն ու բարոյականություն է պետք: Երկակի ստանդարտներով առաջնորդվելը պահմտոցի է հիշեցնում, որքանո՞վ է շահեկան: Եթե շատ ուժեղ չես, պարտավոր ես գոնե ազնիվ լինել, սա է գրավականը: Մանավանդ, որ իբրև վերջին տարիների մեծագույն նվաճում Եվրախորհրդին մեր անդամակցությունն է նշվում, և մենք ցույց ենք տալիս, թե առաջնորդվում ենք քաղաքակիրթ կանոններով ու մեզ հայտարարել ենք բաց ու թափանցիկ երկիր աշխարհի առաջ:

Այսօր ունենք կայացած պետություն և արձանագրել ենք շոշափելի առաջընթաց-ձեռքբերումներ: Ներքին անմիաբանություն-հակասությունները միտված են երկրի ապակայունացմանը և վտանգում են մեր անվտանգությունը՝ մանավանդ ներկայումս ստեղծված տարածաշրջանային բարդ խճանկարի և ընթացիկ պատերազմի վտանգների ներքո:

Առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններին պատրաստվում են քաղաքական կայացած բոլոր ուժերը: Բնական է երկրի իշխանական մարմիններում նրանց մասնակցություն ունենալու ձգտումը: Սակայն և ընտրարշավի այս ընթացքը լավագույնս օգտագործողների՝ իրենց քվեն տանելու ճանապարհին, գործելակերպը և միջոցները պակաս կարևոր չեն: Երկրի ապագայով մտահոգ անձինք, հասարակության առողջ մասը, բնականաբար, հստակ գիտակցում են, որ մենք կկորցնենք մեր վերջին հնարավորությունը, եթե չկարողանանք ձևավորել ինտելեկտուալ, բարոյական բարձր նկարագիր ունեցող պարկեշտ ու ազնիվ պատգամավորների խորհրդարան: Միմիայն նեղանձնական, ներկուսակցական շահերից դուրս պետական գործիչները կարող են փոխել իրադրությունը և հասարակական-քաղաքական տարբեր ուժերի փոխհամաձայնության պարագայում ստեղծել ներդաշնակ պայմաններ՝ երկրի հետագա զարգացումների համար:

Իշխանական հավակնություններով քաղաքական գործիչները նախ և առաջ պետք է առաջնորդվեն պատասխանատվության զգացումով (որն այնքան էլ դյուրին չէ)՝ հետամուտ լինելու հասարակության համար կենսական խնդիրներին (ոչ միայն կենցաղային, տնտեսական, նաև բարոյական):

Ամենաթողության հետևանքով զանազան անարդարությունների համար պատասխանատու անձանց կողմից պատասխանների ակնկալիք ունի այսօրվա դյուրաբորբոք հասարակությունը: Ովքե՞ր են իրավասու նմանատիպ հարցերի պատասխանը տալու, համենայն դեպս, ոչ հասարակ մարդիկ: Հասարակությունը միայն ջղաձիգ պրկումներով ապրում է օրերի դժվար ընթացքը, իսկ կուտակումները, ինչպես տեսանք, հետևանքներ ունենում են:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Իրաքյան պատերազմը և մենք

Արդեն 2 շաբաթ է, ինչ ամերիկա-բրիտանական զորքերը ներխուժել են Իրաք: Տարբեր երկրներում կազմակերպված բազմահազարանոց ցույցերը վկայում են, որ մարդիկ դեմ են խնդրի այսպիսի լուծմանը:

Ի՞նչ կարծիք ունեն իրաքյան պատերազմի վերաբերյալ:

Արդյոք ինչ-որ կերպ կազդի՞ ղարաբաղյան հարցի խաղաղ կարգավորման վրա: Ի՞նչ հանգամանքներ կկանգնեցնեն պատերազմը:

Այս և նման հարցերով դիմեցինք բնակիչներին՝ պարզելու նրանց դիրքորոշումը:

Նորայր Սարգսյան, 30 տարեկան, ինժեներ.

– Իմ կարծիքն, իհարկե, բացասական է: Հնարավոր էր խաղաղ պայմաններում լուծել հարցը: Պատերազմը կազդի թե՛ կրոնական, թե՛ էկոլոգիական, թե՛ քաղաքական հարցերի, այդ թվում նաև Արցախի խնդրի վրա: Հիմա շատ դժվար կլինի ԱՄՆ-ին հետ պահել: Ինձ թվում է, որ այս ամենը կունենա իր տրամաբանական ավարտը, իսկ թե ինչպիսի՝ դժվար է գուշակել:

Ստելլա Սաֆարյան, 18 տարեկան, «Գլաձոր» համալսարանի ուսանողուհի.

– Ես դեմ եմ պատերազմին: Ինչքան էլ ԱՄՆ-ը հայտարարի, թե խաղաղ ժողովուրդը վնաս չի կրի, բայց իրականությունը ցույց է տալիս, որ անմեղ մարդիկ տուժում են, այն էլ ինչպես: ԱՄՆ-ն ուզում է ամեն ինչ իր ձեռքը վերցնել: Ես կասեի՝ շատ մեծ «ախորժակ» ունի: Այս պատերազմի դեմն առնել հնարավոր չէ, մանավանդ որ 30-ից ավելի երկրներ տվել են իրենց համաձայնությունը:

Սեւրոպ Մինասյան, 25 տարեկան, զինվորական.

– Ես դրական եմ վերաբերվում այս պատերազմին: Իմ կարծիքով, ոչ միայն քիմիական զենք, այլև ներքին այնպիսի ուժեր կան, որոնք վտանգ են ներկայացնում ողջ մարդկությանը: Ինչ վերաբերում է արցախյան հարցին, այս պատերազմը ոչ մի կապ չունի և ոչ մի ազդեցություն էլ չի ունենա:

Վլադիմիր Դավթյան, 63 տարեկան, այգեգործ.

– Պատերազմը շատ վատ բան է: Ոչ մի ժամանակաշրջանում դրանից ոչ ոք չի շահել: Բազմաթիվ անմեղ երեխաներ, կանայք, ծերեր են զոհվում: Եվ ո՞վ է այդ ամենի համար պատասխան տալու, ոչ ոք: Հուսեյնն իր ճանապարհով է գնալու, Բուշն՝ իր: Կռակի մեջ այրվելու է հասարակ մահկանացուն: Այժմ ԱՄՆ-ն իր նպատակից այն կողմ ոչինչ չի տեսնում և նրա դեմն առնել դժվար է: Իսկ արցախյան հարցի կարգավորման վրա չի ազդի: Ամեն երկիր իր ներքին պրոբլեմն ունի, սա էլ մեր ներքին խոհանոցն է:

Կարեն Պետրոսյան, տնտեսագետ, 45 տարեկան.

– Ես կողմ եմ պատերազմին: Վերջ ի վերջո չմոռանանք, որ նրանք մուսուլմաններ են: Իսկ մուսուլմանները վտանգ են ներկայացնում շրջապատի համար: Թող ամերիկացիներն ավարտին հասցնեն սկսած գործը:

Մարիամ Մխիթարյան, 17 տարեկան.

– Ես դեմ եմ պատերազմին: Իմ կարծիքով, մինչ սկսելը հնարավոր կլիներ խաղաղ ճանապարհով Իրաքին զինաթափել: Պատերազմի հետևանքները հասել են ծայրահեղության ոչ միայն Իրաքի ժողովրդի, այլև հարևան երկրների համար: Ես խղճում եմ նաև ամերիկացի զինվորներին, չէ որ նրանք էլ որդի են, հայր, ամուսին: Անմեղ մարդիկ ոչ մի մեղք չունեն:

Զրուցեցին

ԱՆՆԱ ԳԶԻՐՅԱՆ

ՆՈՆԱ ՋՈՒԼՀԱԿՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Մարտեր Բաղդադի մատույցներում

Դաշնակիցները կասետային ռումբեր են նետել

Երեկ վաղ առավոտյան ամերիկյան օդուժը 3 ժամ շարունակ ռմբակոծել ու հրթիռակոծել է Իրաքի մայրաքաղաքի արվարձանները: Բաղդադում աշխատող Ֆրանսպրեսի թղթակիցը հաղորդում է, որ քաղաքի հարավ-արեւմուտքում ուժգին պայթյուններ են արձանագրվել: Նախօրեին ամերիկյան զորքերը գրավել էին Եփրատ գետի կամուրջներից մի քանիսը, ստանալով Բաղդադի արվարձանները հրետակոծելու հնարավորություն: Այդ մասին գրվեց **«Ազգի»** երեկվա համարում: Երեկ գիշեր կամուրջները հետ գրավելու իրաքցիների փորձերն ավարտվել են ապարդյուն:

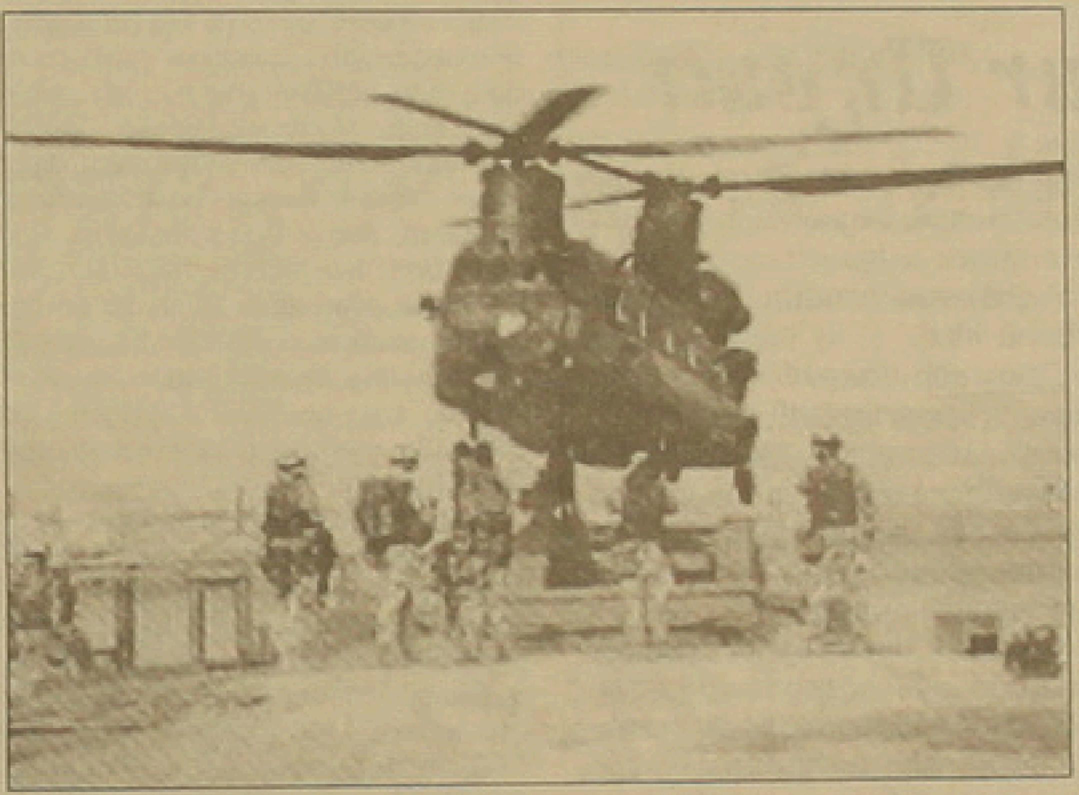

Առավոտյան Քաթարի «Ալ Ջազիրա» արբանյակային հեռուստաընկերությունը դադարեցրեց ուղղակի ռեպորտաժները Բաղդադից, քանի որ Իրաքի իշխանությունները երկրից արտաքսել էին հեռուստաընկերության թղթակիցներից մեկին, իսկ մյուսին չեն թույլատրում հաղորդումներ տալ Բաղդադից: Ըստ «Ալ Ջազիրայի», վերջինս Իրաքի քաղաքացի է: Արգելքի պատճառով հեռուստաընկերությունն սկսել է ցուցադրել Իրաքում նախապես նկարահանված սյուժեներ:

Ամերիկյան լրտեսական օդանավերը երեկ Բաղդադի հարավային արվարձաններում արձանագրել են իրաքյան զորքերի տեղաշարժեր: Իրաքի հանրապետական գվարդիայի ստորաբաժանումներն առավոտյան սկսել են ընդառաջ գնալ ամերիկյան զորքերին, որպեսզի կասեցնեն նրանց հարձակումը եւ ամրապնդեն Բաղդադի օդանավակայանի պաշտպանությունը:

ԱՄՆ բանակի կենտրոնական հրամանատարության տվյալներով, Բաղդադի հարավային արվարձաններից 30 կմ հեռու գտնվող ամերիկյան զորամասերը հրթիռակոծում են իրաքցիների դիրքերը: ԱՄՆ բանակի 1-ին հետեւակային դիվիզիան շարունակում է կրակ տեղալ իր թիկունքում՝ Քերբելա քաղաքում շրջափակված իրաքյան զորքերի վրա:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, Իրաքի հյուսիսից դեպի Բաղդադ են բերվում պահեստային ուժեր: Խոսքը հանրապետական գվարդիայի «Ալ Նիդա» տանկային դիվիզիայի եւ «Նաբուգոդոնոսոր» եւ «Համուրաբի» մոտոհետեւակային դիվիզիաների մասին է:

Պենտագոնում կայացած ճեպազրույցում գեներալ Սթենլի Մաքրիստալը հայտարարել էր, թե իրաքյան «Բաղդադ» եւ «Մեդինա» դիվիզիաները խոշոր կորուստներ են կրել եւ այլեւս մարտունակ չեն: Սակայն Բաղդադի հեռուստատեսությամբ ելույթ ունենալով՝ «Բաղդադ» դիվիզիայի հրամանատարը պնդել է, թե իր դիվիզիան «պատրաստ է ամենուրեք մարտնչել հակառակորդի դեմ»:

Ամերիկացիների խոսքերով, իրենք անցել են վտանգավոր համարվող «կարմիր գիծը», որից այն կողմ իրաքցիները կարող են քիմիական զենք օգտագործել: Այս ձեւով ԱՄՆ բանակի կենտրոնական հրամանատարությունը թերեւս փորձում է արդարացնել դաշնակից ուժերի կողմից Իրաքում կասետային ռումբերի օգտագործումը:

Ֆրանսպրեսը երեկ հաղորդեց, որ պատերազմի ընթացքում առաջին անգամ ամերիկյան հրամանատարությունը խոստովանել է, որ նման ռումբեր է օգտագործել իրաքյան տանկերի մի շարասյան դեմ: Բրիտանացի զինվորականները եւս խոստովանել են, որ Բասրայի արվարձաններում մարտերի ընթացքում իրենք կիրառել են կասետային ռումբեր:

Նման ռումբերի օգտագործման վերաբերյալ առաջին հաղորդումների հրապարակումից հետո միջազգային մարդասիրական մի շարք կազմակերպություններ հակաիրաքյան կոալիցիայի ուժերին կոչ արեցին դրանք չօգտագործել խաղաղ բնակչության դեմ: «Միջազգային ներում» իրավապաշտպանական կազմակերպությունը «խոր մտահոգություն» է արտահայտել բնակավայրերում նման ռումբերի օգտագործման կապակցությամբ, մասնավորապես Բաղդադից 100 կմ հարավ՝ Ալ Հիլլայի շրջանում պատահած դեպքը, որը «միջազգային իրավունքի կոպիտ խախտում է»:

Երեկ Պենտագոնը հաստատել է Իրաքում ամերիկյան F-18 կործանիչ-ռմբակոծիչի եւ «Բլեք հոք» ուղղաթիռի կորստյան փաստերը, որոնց մասին ավելի վաղ հաղորդել էին ABC եւ Fox News հեռուստաընկերությունները:

«Քիթի հոք» ավիակրից թռած F-18-ը Քերբելայի շրջանում մարտական առաջադրանք կատարելիս խփվել է իրաքյան հրթիռով: Օդաչուին հաջողվել է փրկվել: Դարձյալ Քերբելայի շրջանում հրազենով ոչնչացվել է «Բլեք հոք» ուղղաթիռ, որի 11 ուղեւորներից 7-ը զոհվել են, մյուսները վիրավորվել: Այդ մասին հայտնել են Պենտագոնի ներկայացուցիչները:

ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ

Թոքաբորբային գրիպը շարունակում է տարածվել

Խորհուրդ չի տրվում այցելել Կանտոն եւ Հոնկոնգ

Թոքաբորբային գրիպի արագ տարածումը ՉԺՀ-ին ստիպել է վերջ դնել պաշտոնական լռությանը եւ ազատ գործելու հնարավորություն տալ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությանը (ԱՀԿ): Վերջինս ամենքին խորհուրդ է տալիս չայցելել հիվանդության հավանական կենտրոն Կանտոնի շրջան եւ հարեւան Հոնկոնգ:

Մտահոգության լուրջ առիթ է ՉԺՀ-ում վերջին օրերին նոր զոհերի (12) եւ հիվանդների (400) հայտնվելը: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Թաիլանդում թոքաբորբային գրիպից արդեն 2 մարդ է մահացել: Բրազիլիայում արձանագրվել է առաջին կասկածելի դեպքը. Սան Պաուլո քաղաքի մի հիվանդանոցում մեկուսացվել է Մալայզիայից եկած բրիտանացի մի լրագրողուհի: Սա հիվանդության երկրորդ դեպքն է Լատինական Ամերիկայում. ավելի վաղ Պանամայում մահացել էր 45-ամյա մի անձնավորություն:

Շվեյցարիան Հարավարեւելյան Ասիայից եկած մոտ 3000 անձանց արգելել է աշխատել Բազելի ժամագործության եւ ոսկերչության համաշխարհային ցուցահանդեսում: ԱՀԿ Ժնեւի կենտրոնակայանը տարածել է հայտարարություն, որով զբոսաշրջիկներին եւ գործարարներին խորհուրդ չի տրվում այցելել Հոնկոնգ եւ Կանտոնի հարավային շրջան Գուանդուն: Դրանք աշխարհում թոքաբորբային գրիպի ամենալայն տարածման վայրերն են: Այցելության արգելքը չի վերաբերում Սինգապուրին, Վիետնամին եւ Կանադային, որտեղ առողջապահական մարմիններն ըստ երեւույթին կարողացել են տեղայնացնել համաճարակը:

Վերջին տվյալների համաձայն, տարօրինակ վիրուսից ավելի քան 2300 մարդ է վարակվել աշխարհի երկու տասնյակ երկրներում: Զոհերի թիվն առնվազն 78 է. ՉԺՀ-ում մահացել է 46 մարդ, Հոնկոնգում՝ 16, Կանադայում՝ 6, Սինգապուրում՝ 4, Վիետնամում՝ 4, Թաիլանդում՝ 2:

Թոքաբորբային գրիպն անցյալ տարվա նոյեմբերին ի հայտ եկավ Գուանդունի շրջանում, փետրվարին տարածվեց Հոնկոնգում, ապա աշխարհով մեկ սփռվեց ավիաուղեւորների միջոցով:

Պ. Ք.

Պայթյուն Ստամբուլում Մեծ Բրիտանիայի հյուպատոսարանի մերձակայքում

ԼՈՆԴՈՆ, 3 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր վաղ առավոտյան պայթյուն է որոտացել Ստամբուլում Մեծ Բրիտանիայի հյուպատոսարանի անմիջական մերձակայքում: Ինչպես հաղորդել է Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարության պաշտոնական ներկայացուցիչը, պայթուցիկ սարքը աննշան վնաս է հասցրել: Մասնավորապես, վնասվել է շքամուտքի դուռը: Ջարդվել են մերձակա շենքերի ապակիները: «Տուժածներ չկան. պայթյունի պահին շենքում ոչ ոք չի եղել,- ընդգծել է դիվանագետը:- Ոստիկանությունը շրջապատել է հյուպատոսարանի հարակից շրջանը եւ հետաքննություն է անցկացնում»: Գործողության դրդապատճառների մասին, ըստ նրա, «առայժմ վաղ է խոսել»:

Առայժմ ոչ ոք չի ստանձնել պայթյունի պատասխանատվությունը, սակայն, ըստ իրազեկ աղբյուրների տվյալների, այն կարող էր կապված լինել Իրաքի դեմ ամերիկա-բրիտանական կոալիցիայի պատերազմի հետ: Այստեղ նաեւ չեն բացառում, որ գործողությունը կարող էր լինել ֆուտբոլի թուրք մոլեռանդ երկրպագուների վրեժը չորեքշաբթի օրը ֆուտբոլի 2004 թվականի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցախաղում Անգլիայի հավաքականից Թուրքիայի հավաքականի կրած պարտության դիմաց:

ԿԻՊՐՈՍ

Դենքթաշի «խաղաղության ծրագիրը»

Կղզու վերամիավորմանն ուղղված Կոֆի Անանի ջանքերի տապալման համար մեղավոր ճանաչվելուց խուսափելու հուսահատ քայլեր գործադրելով, Կիպրոսի թուրքական զավթյալ հատվածի առաջնորդ Ռաուֆ Դենքթաշը վեց կետից բաղկացած «խաղաղության մի ծրագիր» է մշակել, որն, իր խոսքերով, կարող է «առաջնորդել աշխատանքային հարաբերություններ հաստատելու բանակցությունների եւ խորհրդատվությունների միջոցով»: Այս մասին Նիկոսիայից տեղեկացնում է մեզ **«Ազգի»** հատուկ թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթողը, ավելացնելով, որ այդ առթիվ Դենքթաշը մամուլի ասուլիս է հրավիրել եւ հայտնել, որ ծրագրի օրինակներ է ուղարկել Կիպրոսի նախագահ Թասոս Պապադոպուլոսին եւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին:

Ծրագրի ներկայացումը չէր կարող ավելի լավ հաշվարկված լինել: Դա արվել է ՄԱԿ-ի ջանքերի ձախողման վերաբերյալ պաշտոնական զեկուցագրի հրապարակումից մեկ եւ Կիպրոսի Եվրամիության անդամ դառնալու պայմանագիրը ստորագրելուց երկու շաբաթ առաջ: Դրանում Դենքթաշն առաջարկում է կղզու արեւելյան մասում գտնվող Վարոշա քաղաքի վերահանձնման փոխարեն Կիպրոսի կառավարությունից ստանալ իր տարածաշրջանի նկատմամբ առեւտրական արգելքների վերացման խոստում: Նա նաեւ շրջանցելով ՄԱԿ-ի ջանքերը, առաջ է քաշում երաշխավոր երկրների՝ Բրիտանիայի, Հունաստանի եւ Թուրքիայի մասնակցությամբ հինգ շահագրգիռ կողմերի համագումար հրավիրել քննարկելու կղզու հարցը: Փաստորեն, նա դրանով թուրքական առաջարկ է հակադրում ՄԱԿ-ի խաղաղասիրական ջանքերին, մի բան, որ ընդունելի չի կարող լինել սոսկ այն պատճառով, որ այդ «երաշխավոր» երկրներից մեկը՝ Թուրքիան հենց կղզու մեկ երրորդ մասը զավթողն է, իսկ մյուսը՝ Բրիտանիան այդ զավթման լուռ վկան, որը թուրքական ներխուժումը չկանխելով պատճառ դարձավ, որ կղզու հույն բնակչության մեկ հինգերորդ մասը դառնա փախստական իր իսկ երկրում:

Հ. Ծ.

Իրաքում զոհվել է BBC-ի աշխատակից Քավեհ Գոլեստանը

Ամերիկացիները դաժանորեն ծեծել են պորտուգալացի լրագրողների

Թեհրանում BBC-ի աշխատակից, հեռուստաօպերատոր Քավեհ Գոլեստանը չորեքշաբթի օրն Իրաքի հյուսիսում զոհվել է ավտոմեքենայից իջնելիս ականի դիպչելու հետեւանքով: Միաժամանակ վիրավորվել են BBC-ի երկու ուրիշ աշխատակիցներ: Դեպքը տեղի է ունեցել Քիֆրի քաղաքի մոտ:

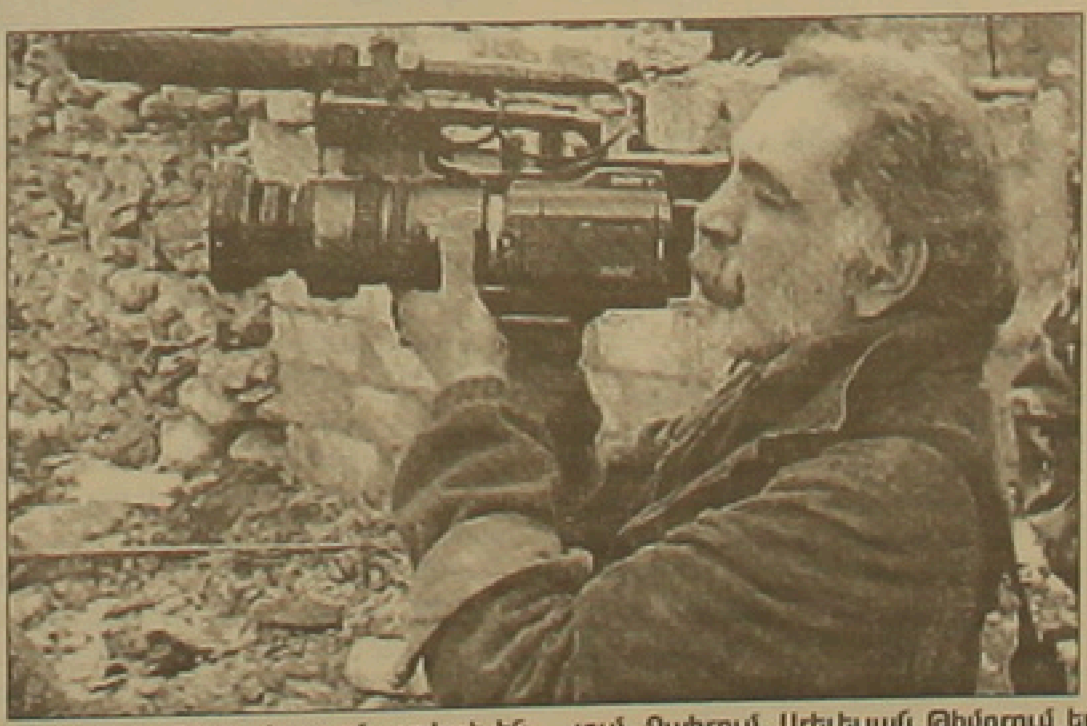

Գոլեստանը ծագումով իրանցի է, հեռուստալրագրող եւ ֆոտոլրագրող: Նա Պուլիցերյան մրցանակի դափնեկիր է, ունի կին եւ 19-ամյա որդի:

BBC-ի լուրերի ծառայության տնօրեն Ռիչարդ Սամբրուկի խոսքերով, Գոլեստանը «նշանավոր ֆոտոլրագրող էր, որը հանուն խոսքի ազատության աշխատել է հայրենի Իրանում եւ աշխարհի շատ երկրներում»:

Իրաքի պատերազմի ընթացքում զոհված լրագրողների թիվը հասնում է 4-ի, 10-ն էլ անհետ կորել են, հաղորդում է BBC-ն: Այս ամենը վկայում է «թեժ» կետերում լրագրողների կյանքին եւ անվտանգությանն սպառնացող վտանգների մասին:

Միաժամանակ հաղորդումներ են ստացվում լրագրողների հանդեպ դաժան վերաբերմունքի վերաբերյալ: Սաուդյան «Արաբ նյուզ» թերթը երեկ գրեց, որ ամերիկացի զինվորական ոստիկաններն Իրաքի Նաջաֆ քաղաքի մոտ առանց պատճառի ձերբակալել են պորտուգալացի երկու հեռուստալրագրողների, որոնք հավատարմագրված են հենց դաշնակից ուժերի կողմից: Ամերիկացիները նրանց շղթայել են, գցել գետնին, ոտքերով ծեծել, բռնագրավել ջիպը, հեռուստասարքավորումները եւ տեսագրությունները: Լրագրողները 4 օր բանտարկված են եղել, չստանալով ջուր եւ սնունդ:

Հեռուստալրագրողներից մեկը՝ Լուիս Կաստրոն, «Արաբ նյուզի» թղթակցին ասել է, որ ինքը 10 պատերազմ է լուսաբանել Աֆղանստանում, Անգոլայում, Զաիրում, Արեւելյան Թիմորում եւ այլ «թեժ» կետերում, իրեն 3 անգամ ձերբակալել են Աֆրիկայում, բայց ոչ մի տեղ չեն վարվել այնպես, ինչպես վարվեցին ամերիկացի «ազատարարները եւ ազատության մարտիկները»: Նրա խոսքերով, «ամերիկացիներն Իրաքում միանգամայն աննորմալ են: Նրանք վախենում են այն ամենից, ինչ շարժվում է: Նրանք նախ կրակում են եւ ապա հարցնում»:

Պ. Ք.

Բարի եկար, Պաղտասար Աղբար

Ապահովաբար, նախապաշարուած չէի, երբ ուզեցի դիտել «Պաղտասար Աղբարը»: Աջէն ու ձախէն, նախքան կատակերգութեան ներկայացումը, արդէն սկսած էի լսել «բարի քննադատութիւններ»: Անկեղծօրէն խոստովանիմ, որ քննադատողներու բեմական ու դերասանական կարողութիւններուն ու փորձառութեանց մօտէն ծանօթ չըլլալուս, չկարողացայ անոնց «ծովը չտեսած ոտքեր սրբելու» քաղաքականութեան համաձայնիլ... սպասելով ներկայացման օրուան, որ զուգադիպեցաւ հինգշաբթի՝ 27 մարտ երեկոյեան, «Թատրոնի միջազգային օր»-ուան:

Դանդաղ բարձրացող վարագոյրը յանկարծ մեզ կը փոխադրէ երբեմնի մշակոյթի օրրան, հայաշատ Պոլիսը, ուր մենք մեծանուն երգիծագիր Յակոբ Պարոնեանի աւելի քան դար մը առաջ, ազգային կառոյցներ, եկեղեցական բարքեր, միութենական թերութիւններ, ընտանեկան գայթակղութիւններ ծաղրող ու խծբծող քննադատութեանց «պարտամուրհակը» կենդանի պատկերով մը դիտելու հնարաւորութիւնը եւ բախտը ունեցանք:

Այո, բարքեր, սովորութիւններ, թերութիւններ, թերացումներ, խախտումներ եւ սրբագրութեան կարօտ պարտամուրհակը յանկարծ «կը սրբագրուի»... աւելի խոշոր ու հեղինակաւոր կարգադրութեամբ, երբ նիւթական ու շօշափելի միջամտութիւնը կը ծածկէ ամէն ծուռ ու մուռ, ամէն սխալ... բարոյական զէշ վարկանիշ մը պարգեւելով... հասարակութեան: Սա, աւելի քան հարիւր քսան տարիներ առաջ եւ մեր ընկերութեան մէջ՝ ցաւալիօրէն: Անշուշտ, շատ բան փոխուած է հիմա մեր հասարակութեան մօտ, բայց մասնանշուող թերացումները, սխալները, կշտամբանքները եւ սրբագրութեան կարօտ խոցելի կէտերը արդեօք հիմա գոյութիւն ունի՞ն, թէ՝ վերացած են: Ընթերցողը թող դատէ:

«Պաղտասար Աղբար»: Վստահաբար, հայ բեմարուեստի պատմութեան մէջ, ով գիտէ... քանիերորդ անգամ ներկայացուած է այս ծիծաղաշարժ «ողբերգութիւնը», որ կը ջանայ խնդացնել ներկայ հասարակութիւնը՝ խոնաւցող աչքերով... եւ լացնել՝ խնդացնելով...

Հարուստ ու ճոխ բեմը, առաջին րոպէէն լաւագոյնս կ'ազդէ հանդիսատեսի տրամադրութեան վրայ, որուն լուսաւորումը, երաժշտական ազդեցիկ միջամտութիւնը եւս կ'օգնէ, որպէսզի ընկալենք թատերգութեան հաճոյքը՝ ուրախութեամբ:

Այդ օր, բեմական արուեստին տիրող եւ խելացիօրէն շարժող միակ արհեստավարժ «Պաղտասար Աղբարը» մի միամիտ, պարզ, անմեղ ու ոչ բռնազբօսիկ խաղարկութեամբ ցոյց տուաւ, թէ կը մնայ ինքնատիպ ու արուեստի մնայուն երկրպագու մը, որուն աչքերու եւ դէմքի խաղերը բնական ըլլալով, Վարդան Մկրտիչեան, որպէս «Կրտսեր Մկրտիչեան» գիտցաւ ինքզինք գերազանցել, յաճախ, քրտնելով հանդերձ:

Ըսի, սիրողական դերակատարներ են: Սակայն, անոնց թատրոնի եւ բեմի հանդէպ ունեցած սէրը, սրտի եւ հոգիի տրոփումը զիրենք նետած է բեմ, ուր ես պահ մը ակամայ շփոթեցայ. սիրողակա՞ն, թէ՝ արդէն կէսով մը արհեստավարժ:

Մերթ հպարտ, մերթ հեզնող, մերթ խայթող, յաճախ քմայքոտ, զգացումի եւ միմիքի արտայայտութեամբ իր սէրը ուրիշի մը կապող մասամբ թեթեւաբարոյ Անոյշը, բնականօրէն դարձած էր համակրելի ներկայութիւն մը, երբ Սաթին Խաչիկեան կը ծաղկեցնէր բեմը, թափանցելով հասարակութեան հոգիին:

Ջերմ ու հաճելի խաղարկութեամբ ինքզինք պարտադրող «Սիրեկան» Կիպարը, իր դիւրահաղորդ խաղարկութեամբ, կը պատռէր զսպուածութեան եւ փոքրութեան վարագոյրը, ցուցադրելու համար իր ինքնավստահութիւնը, համարձակութիւնը եւ մարմնաւորած տիպարին յաջողութիւնը՝ հանդարտօրէն:

Իր բնատուր ծիրքով, բեմի հանդէպ ունեցած անհուն սիրով, ներդաշնակ խաղարկութեան մը հարազատ դերասանը եղած Փաստաբան Օգսէնը, եկաւ փաստելու, թէ Հրաչ Ինճէեանը կը շարունակէ իր ճիշդ ուղին:

Դատաստանական խորհուրդի փայլուն ու փնտռուած ատեան Փայլակը, անկասկած, որ իր քիչ ներկայութեամբ, բայց «մեծ» ու ծանր ճնշող խաղարկութեամբ, փաստեց, թէ Մանուէլ Մարգարեան դերասանութիւն չէր ըներ բեմի վրայ, այլ կ'ապրէր արժանաւորապէս, ապրեցնելով, հիացնելով եւ ծիծաղի պահեր պարգեւելով հանդիսատեսին:

Երկաթն ու սուրը, երկու մարդ... երկու տարբեր բնութիւն... բայց բնական, անմիջական հաղորդականութեամբ մարմնաւորեց ազգային կառոյցներէ ներս պատեհապաշտօրէն իրենք զիրենք դրսեւորող «ազգային մունետիկները», Յարութ Ճէքէրճեանին եւ Յովակիմ Քէշիշեանին գնահատական-բարենիշներ:

Բեմին լաւագոյնս տիրապետող պզտիկ Թագուհին, իր հրապուրիչ, կանացի յաջող դերակատարութեամբ, անվերջանալի ծիծաղով, մերթ խիզախութեամբ, անվերջանալի ծիծաղով, մերթ խիզախութեամբ, փաստեց իր տիրական ու փոթորկոտ ներկայութիւնը, յուշելով, թէ Հերա Աղպաշեան ատակ է ստանձնելու դերեր, ուր որպէս գլխաւոր դերասանուհի գիտէ հաղորդուիլ հանդիսատեսին հետ:

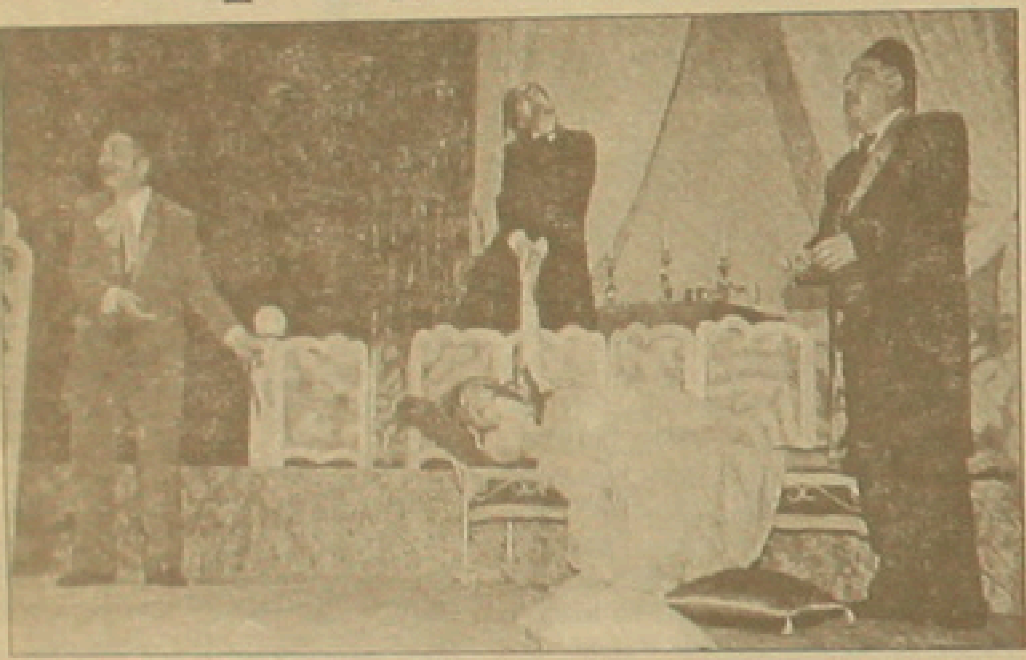

Դրացուհի Մարթան, կենսունակ, առաւել՝ ազնուական իր արտաքինով ու անզուսպ խաղարկութեամբ թափանցած էր թէ իր դերին, թէ հանդիսատեսի սրտին, թողնելով, որ Դալար Խաչիկեանը յայտնէ իր թրթռուն զգացականութիւնը:

Միամիտ, Սպասուհիի մը հոգեբանութեամբ երեւցող Սողոմէն, շնորհիւ իր ինքնուրոյն ոճին լաւագոյնս տիրապետած ըլլալով ստանձնած տիպարին, կը խոստանայ Մակի Վասիլեանին հագցնել բեմական ամէն դիմակ:

Արդարեւ, եզրակացնելով, ըսենք, թէ բծախնդրօրէն հետապնդուած էր կատակերգութեան մը ներկայացման համար անհրաժեշտ եղող բոլոր նախադրեալները բեմադրիչի յաջող ցուցմունքներով:

Երկու ժամ: Առատ եւ անզուսպ խնդուք: Համեմատաբար վարժ դերակատարութիւն: Ահա՝ ամփոփումը:

Բէյրութի Հ. Ե. Ընկերակցութեան Վահրամ Փափազեան թատերախումբը, իր հմուտ ու փորձառու, վարպետ ու բծախնդիր հայրենի բեմադրիչ Երուանդ Ղազանճեանով կը հանդիսանայ նահանջող սփիւռքի մէջ առաջ վազող ճեմընթաց մը:

Կ'արժէ, որ այս մշտազբաղ ու մտահոգ առօրեայի մէջ, միայն ու միայն գնահատենք կատարուած ազնիւ աշխատանքը, մանաւանդ մարտ 27-ի «Թատրոնի օր»-ուան առթիւ, շնորհաւորելով ամբողջ դերասանական կազմը եւ թող այս սրտի խօսքս ըլլայ համեստ «ծաղկեփունջ մը»... զարդարելու համար դերասանական արուեստի «խենթ» հոգիները, երեւոյթ մը, որ մոռցուեցաւ այդ գիշեր... անոնց:

Թերութեանց մասի՞ն: Կը զգուշանամ:

Ստացուած ծափերը թող խօսին այդ ուղղութեամբ:

ՅԱԿՈԲ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
Դամասկոս

Անսպառ եռանդի ու նպատակասլացության շնորհիվ

Իլյիչ Բեգլարյանի «Հայդուկներ» գրքի առիթով

«Թող ինձ ներեն մեր անվանի պատմաբաններն ու դիվանագետները, քանզի այն, ինչի համար ես ջանացել եմ, բացարձակապես նպատակ չի հետապնդում որեւէ չնչին շահ ունենալ, այլ կրում է զուտ բարեգործական նպատակ,- իր հերթական՝ վեցերորդ գրքի առաջաբանում գրում է Իլյիչ Բեգլարյանը:- Մեկ անգամ եւս ուժերիս ներածին չափով ցանկացել եմ ժողովրդին ներկայացնել ազգային-ազատագրական պայքարի անխոնջ նվիրյալներին, թեկուզ նվազ պատմագիտությամբ»:

«Հայդուկները» Իլյիչ Բեգլարյանի վեցերորդ գիրքն է, ինչպես ասացինք: Այս գրքում առաջին անգամ փաստագրական հսկա նյութ է ներկայացված հայ ազգային-ազատագրական շարժման նվիրյալների մասին: Անդրանիկ Օզանյան, Գարեգին Նժդեհ, Սմբատ Բորոյան (Մախլուտո), Գեւորգ Չաուշ, Հրայր Դժոխք, Կոտոյի Համո, Սեւքարեցի Սաքո, Խան, Գուրգեն, Նիկոլ Դուման, Սողոմոն Թեհլիրյան... Անուններ են, որոնք նվիրական են ամեն մի հայ մարդու համար, անուններ են, առանց որոնց հայոց պատմության դասագիրքը բաց էջեր կունենար, ինչպես եղել է 70 տարի շարունակ՝ խորհրդային ժամանակներում:

Իլյիչ Բեգլարյանը մեզանում առաջին անգամ փաստագրական այնպիսի հարուստ նյութ է ներկայացնում, որ լիովին կբավականացնի ե՛ւ պատմաբաններին, ե՛ւ գրականությամբ զբաղվողներին, ե՛ւ ազգագրագետներին: Եվ այս ամենն արել է առանց հավակնության: Մի ուրիշ պարագայում կատարված աշխատանքը գուցե գնահատվեր որպես «երկար տարիների տիտանական աշխատանք»: Իլյիչ Բեգլարյանը շատ ավելի համեստ է գնահատում իր կատարած աշխատանքը: Ավելի քան 350 պատմական փաստաթուղթ, վավերագիր է ներկայացված գրքում, որոնց մի մասը գիտական շրջանառության մեջ է դրվում առաջին անգամ. Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ բազմաթիվ հեռագրեր, պաշտոնական գրություններ, վկայություններ, Ցեղասպանության ճանաչման պատմության սեղմ պատմագրությունը եւ այլն: Հետաքրքրությամբ են կարդացվում մեր մեծերի ոչ միայն վարքագրությունները, այլեւ հարազատների, բարեկամների, զինակիցների հուշագրությունները: Թուրքմենչայի 1828-ի պատմական պայմանագրից սկսած մինչեւ ՌՍՖՍՀ արտաքին գործերի կոմիսարիատի նոտան Թուրքիայի արտաքին գործերի մինիստր Նեսիմ բեյին ուղղված հեռագիրը, 1921 թ. հոկտեմբերի 13-ին Հայկական, Ադրբեջանական եւ Վրացական ՍՍՀ-ների միջեւ կնքված Կարսի պայմանագիրը... Պատմագիտական հսկայական նյութ է ներկայացվել:

Գրքի հեղինակը՝ Իլյիչ Բեգլարյանը, հասարակական մեծ ծավալի աշխատանք է տանում ոչ միայն իր հայրենի

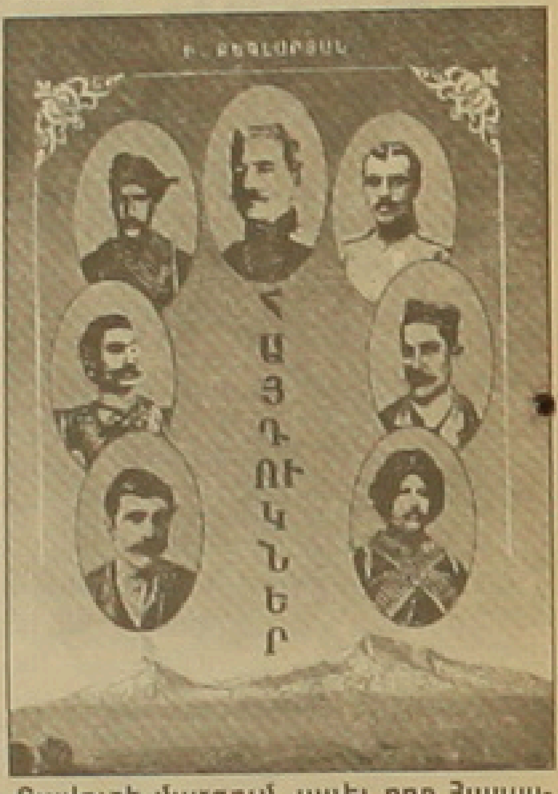

Տավուշի մարզում, այլեւ ողջ Հայաստանում, հայության շրջանում: 1990-ին կազմավորել է «Զորավար Անդրանիկ» պաշտպանական ջոկատը, իսկ հաջորդ տարի՝ նույնանուն բարեգործական ընկերակցությունը՝ Արցախյան ազատամարտիկներին օգնելու, Զորավար Անդրանիկի հիշատակը հավերժացնելու նպատակով: Օգնել են 450 զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների, եւ՝ 100 անապահով ընտանիքների: Բուլղարիայում եւ ԱՄՆ-ում Իլյիչ Բեգլարյանը կարողացել է ձեռք բերել Անդրանիկի անձնական որոշ իրեր, փաստաթղթեր: Եվ նրա ցանկությունն է Երեւանում կառուցել Զորավարի տուն-թանգարանը՝ Բուլղարիայի տան նմանությամբ:

Համոզված ենք, որ Իլյիչ Բեգլարյանի այս ցանկությունն էլ կիրականանա, որովհետեւ նա նպատակասլաց ու հետեւողական է իր բոլոր գործերում:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Ձեր սեղանի գիրքը

Ամեն տարեսկզբին մեր գործընկերները զարմացնում են ոչ միայն անհեթեթ, անհասկանալի հրապարակումներով, այլեւ ուրախացնում են հետաքրքիր գործերով: Այսպես է նաեւ այս անգամ, երբ հրապարակ հանվեցին երկու յուրօրինակ, հարուստ բովանդակությամբ օրացույցներ:

«Նե շիկնոս» հրատարակչության համար այսպիսի օրացույց հրատարակելը նորություն չէ: Նախորդ չորս տարիներին մեզանում նորություն էր սեղանի նմանատիպ օրացույցների հրատարակումը: Սոսկ հիշարժան օրերի, դեպքերի եւ իրադարձությունների արձանագրում չեն պարունակում «Նե»-ի օրացույցները: Հատկապես կանանց համար նախատեսված այս հարուստ տարեգրքերն անչափ հետաքրքրական նյութեր են պարունակում նաեւ տղամարդկանց համար:

«Աշխարհում կան բարի ու չար մարդիկ,- գրում է «Նե» հրատարակչության տնօրեն եւ ամսաթերթի գլխավոր խմբագիր Անահիտ Ամիրյանը տարեգրքում,- սեր ու ատելություն կա, հարգանք ու արհամարհանք, կամեցողություն ու չկամություն եւ էլի շա՜տ ու շա՜տ լավ ու վատ բաներ... Եվ այս մեծ աշխարհում, այս ամեն ինչի հետ կա փոքրիկ «Նե»-ն, որ արդեն յոթ տարեկան է»:

Բանաստեղծություն, նովել, սիրո նամականի, սիրային պատմություններ, ճաշեր, հագուստներ, սովորություններ... Ամեն ինչ կա այս տարեգրքում: Ուստի բնական է, որ այս օրերին տարեգիրքը հաջողությամբ վաճառվում է, ավելին՝ արդեն փնտրելի է դառնում:

Հայաստանի Ազգային գրադարանը, որը դեռ խորհրդային ժամանակներում տարեգրքեր էր տպագրում, այս անգամ հրատարակել է Գագիկ Ս. Մինասյանի «Հիշարժան տարեթվեր-2003» տարեգիրքը: Ինչպես եւ նախորդ տարեգրքում, այստեղ եւս սոսկ օրացուցային տվյալներ չեն հրապարակվում: Գրքի հեղինակը մանրակրկիտ աշխատանք է կատարել, ուսումնասիրել է բոլոր նյութերը: Ուստի պատահական չէ, որ ամբողջական պատկերացում ես ստանում ամենաբազմազան ոլորտի ճանաչված մարդկանց մասին:

Ամեն մեկիս համար անչափ կարեւոր գրքեր են ներկայացված օրացույցները: Ավելին՝ սոսկ մեկ տարվա համար չեն հանրագիտարանային արժեք ունեցող այս հրատարակությունները:

Ս. Գ.

Հաստատվել է նոր կարգը

ԼՂՀ կառավարությունը հաստատել է պետական բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների առկա եւ հեռակա ուսուցման 2003-2004 ուստարվա պետական պատվերի (անվճար) եւ վճարովի ուսուցման տեղերը: Որոշմամբ՝ պետական բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների վճարովի ուսուցման համակարգում ուսման վարձավճարը վերապահված է տվյալ ուսումնական հաստատությանը՝ ԿՄՍ նախարարության հետ համաձայնություն ստանալուց հետո:

Ընդունելության նոր կարգով, նախորդ տարվա պետպատվերի թվաքանակը մնացել է նույնը: Մասնավորապես, Արցախի պետհամալսարանում պետպատվերի համար հատկացվել է 200 տեղ, եւս 550 տեղ հատկացվել է վճարովի ուսուցմանը:

Միեւնույն ժամանակ հեռակա ուսուցման տեղերի քանակը նվազել է: Այս տարվանից իրավագիտություն, դեղագիտություն, լրագրություն, արդյունաբերություն եւ քաղաքաշինություն մասնագիտությունները չեն ընդգրկվի ուսումնական մասնագիտությունների ցանկում: ԼՂՀ կառավարությունը հաստատել է նաեւ ՀՀ բուհերում ԼՂՀ-ին պետպատվերով հատկացվելիք 2003 թ. ընդունելության մասնագիտությունների ցանկը: Ինչպես ամեն տարի, այս տարի եւս հայաստանյան բուհերում ուսանելու բախտին կարժանանան արցախցի 30 երիտասարդներ:

2003 թ. կրկին կօգտագործվի անցյալ տարի ԱրՊՀ-ում կիրառված փորձարարական քննությունների ձեւը, ըստ որի համալսարան կընդունվեն (միայն մանկավարժական մասնագիտությունների գծով) այն շրջանավարտները, որոնք կունենան միջնակարգ դպրոցի գնահատականների հավաստագիր: Այս տարի, սակայն, մանկավարժական մասնագիտություններին կավելանա նաեւ գյուղատնտեսություն մասնագիտությունը:

Կառավարությունը հաստատել է նաեւ ԼՂՀ միջնակարգ մասնագիտական հաստատությունների առկա եւ հեռակա ուսուցման պետական պատվերի (անվճար) ու վճարովի ուսուցման տեղերը: Այս կարգի հաստատությունները տեղակայված են ինչպես մայրաքաղաք Ստեփանակերտում, այնպես էլ Շուշիում:

ԼԻԱ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Իսպանացիների վարպետությունը վճռորոշ դեր խաղաց

Հայ ֆուտբոլիստներն արժանի են դրվատանքի

Առանց վարանելու կարելի է արձանագրել, որ Հայաստանի ազգային հավաքականն իր պատմության մեջ լավագույն խաղերից մեկն անցկացրեց: Թեեւ մեր թիմը խոշոր հաշվով զիջեց աշխարհում 2-րդ վարկանիշն ունեցող Իսպանիայի ընտրանուն, սակայն հայ ֆուտբոլիստներն արժանի են դրվատանքի: Նրանք ցուցադրեցին այն, ինչին այսօր ընդունակ են: Պարզապես վճռորոշ դեր խաղաց իսպանացիների բարձր վարպետությունը, որի շնորհիվ էլ դաշտի տերերն օգտագործեցին գոլային պահերը: Իհարկե,

Իսպանիա–Հայաստան՝ 3–0 (0–0)
Լեոն, 2 ապրիլի, 14 հազար հանդիսական:
Մրցավար՝ Ալոն Յաֆես (Իսրայել):

Իսպանիա – Իկեր Կասիլյաս, Միշել Սալգադո, Ռաուլ Բրավո, Դավիթ Ալբելդա, Կառլոս Մարչենա, Իվան Էլգերա, Ռաուլ, Էռնանդես Խավի (Վիսենտե, 53), Խուան Կառլոս Վալերոն (Ռուբեն Բարախա, 64), Դիեգո Տրիստան, Խոսեբա Էչեբերիա (Սանչես Հոակին, 42):
Հայաստան – Ռոման Բերեզովսկի, Եղիշե Մելիքյան, Կարեն Դոխոյան, Սարգիս Հովսեփյան, Հարություն Վարդանյան, Ռոմիկ Խաչատրյան (Վարդան Մինասյան, 83), Արթուր Պետրոսյան (Համլետ Մխիթարյան, 80), Արթուր Ոսկանյան, Ալբերտ Սարգսյան, Արմավազդ Քարամյան (Խոսե Բիլիբիո, 90), Արման Քարամյան:
Գոլերը խփեցին Տրիստանը (63), Էլգերան (69), Հոակինը (90):
Զգուշացվեցին Մելիքյանը, Վալերոնը, Բարախան:

դժվար է կանխագուշակել, թե ինչպիսի ելք կունենար հանդիպումը, եթե արդեն 7-րդ րոպեին Արթուր Պետրոսյանի արընթաց ճեղքումն ավարտվեր դարպասի գրավումով, կամ էլ 19-րդ րոպեին հարմար դիրքից չվրիպեր Արմավազդ Քարամյանը: Ցավոք, գոլային պահերի չօգտագործումը մեր ֆուտբոլիստների աքիլլեսյան գարշապարն է դարձել:

Իսպանացիները գործում էին հանգիստ տեմպով՝ հիմնականում փորձելով հյուրերի պաշտպանությունը ճեղքել կենտրոնով, որտեղ հայ ֆուտբոլիստները մեծ ուժեր էին կենտրոնացրել եւ հաջողությամբ խափանում էին գրոհները: Մեր պաշտպաններից կարելի է հատկապես առանձնացնել Կ. Դոխոյանին, որը ողջ հանդիպումն անթերի անցկացրեց՝ բազմիցս խափանելով հյուրերի վտանգավոր գրոհները: Այնպիսի տպավորություն էր, կարծես իսպանացիները կամ հոգնած էին ուկրաինացիների հետ ծանր մրցախաղից հետո, կամ էլ վստահ էին սեփական ուժերին, որ վաղ թե ուշ հաջողության կհասնեն: Ամեն դեպքում խաղի ծանր տեմպը ձեռնտու էր հյուրերին, որոնք հասցնում էին վնասազերծել իսպանացիներին: Այնուամենայնիվ, առաջին խաղակեսում երեք անգամ Տրիստանը, մեկ անգամ էլ Էլգերան սպառնացին մեր դարպասին: Երկու անգամ գերազանց խաղաց Բերեզովսկին, մյուս դրվագներում հարվածները շեղ ստացվեցին:

Երկրորդ խաղակեսի սկիզբը եւս ակտիվ անցկացրին մեր ֆուտբոլիստները: Հիշարժան էին ողջ խաղում լավ տպավորություն թողած Արմավազդ Քարամյանի երկու վտանգավոր հարվածները, ինչպես նաեւ Պետրոսյան-Արման Քարամյան երկքայլ կոմբինացիան: Ցավոք, հետագայում մեր ֆուտբոլիստների գործողություններում զգացնել տվեց հոգնածությունը, որի հետեւանքով հաճախ պարզ իրադրություններում նրանք սխալվում էին: Իսպանացիներն էլ մի փոքր արագություն հաղորդելով իրենց գործողություններին, կարողացան հմտորեն օգտագործել գոլային պահերն ու արժանի հաղթանակ տարան: Իսկ մեզ մնում է սփոփվել, որ ահեղ մրցակցի հետ ՀՀ հավաքականը գրեթե հավասար պայքար մղեց:

Իսպանական մամուլի հաղորդագրության համաձայն, խաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում դաշտի տերերի գլխավոր մարզիչ Ինյակի Սաեզը նշել է. «Հայաստանի հավաքականն այս խաղում մեր համար լուրջ հիմնախնդիրներ ստեղծեց: Բայց երբ մենք բացեցինք հաշիվը, հայերը գլուխները կորցրին: Սա լավ նշան է, երբ վատ խաղի դեպքում մենք կարող ենք նման համոզիչ հաղթանակ տոնել»:

Ընտրական 6-րդ խմբում կայացած մյուս խաղում հույները հյուրընկալվելիս 2–0 հաշվով պարտության մատնեցին Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականին: Խփված գոլերի հեղինակը Խարիստեասն է:

ՄՐՑԱՇԱՐԱՅԻՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իսպանիա	4	3	1	0	10–2	10
2. Ուկրաինա	4	1	3	0	6–4	6
3. Հունաստան	4	2	0	2	4–4	6
4. Հայաստան	4	1	1	2	3–7	4
5. Հս. Իռլանդիա	4	0	1	3	0–6	1

ՁԱԽՈՂՈՒՄ

Հայ հոկեյիստներին մուտքի թույլտվություն չտրվեց

«Ազգն» իր ընթերցողներին տեղեկացրել էր, որ տափօղակով հոկեյի ազգային հավաքականն ապրիլի սկզբին պետք է մասնակցի Նոր Զելանդիայում կայանալիք աշխարհի «C» խմբի առաջնությանը: Սակայն ցավոք Մոսկվայում Նոր Զելանդիայի դեսպանատունն այդպես էլ մուտքի թույլտվություն չտվեց մարզական մեր պատվիրակությանը եւ Հայաստանի հավաքականի նորամուտն աշխարհի առաջնությունում չկայացավ: Ինչպես «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրեց հավաքականի գլխավոր մարզիչ Գագիկ Վարդանյանը, անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը ժամանակին ներկայացվել էին դեսպանատուն, արդեն ձեռք էին բերվել ավիատոմսերը: Ստեղծված իրավիճակի մասին Հայաստանի հոկեյի ֆեդերացիայի նախագահ Կարեն Խաչատրյանը ժամանակին տեղյակ է պահել նաեւ միջազգային ֆեդերացիայի ղեկավարությանը, որոնք խոստացել էին դրականորեն լուծել հարցը, սակայն փաստն այն է, որ հայ հոկեյիստների ներդրած բոլոր ջանքերն ապարդյուն անցան: Առաջնության կազմակերպիչների նման վերաբերմունքը մասնակիցներից մեկի նկատմամբ քննության կառնվի հունիսին կայանալիք միջազգային ֆեդերացիայի գործկոմի նիստում:

Միքայելյանը թողնում է ասպարեզը

Ամերիկյան Սարասոտա քաղաքում ընթացող թենիսի մրցաշարի 2-րդ հանդիպումն անհաջող էր Շվեյցարիայում բնակվող մեր հայրենակցուհի Մարի-Գայանե Միքայելյանի համար: Հայ թենիսիստուհին պարտվեց Նաստյա Դեչիից (2–6, 7–6, 4–6) եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից: Մարի Պյերսը պարտության մատնեց Բարտոլիին (6–4, 6–2): Ռուսաստանցիներ Լիխովցեւայի եւ Պետրովայի մրցավեճն ավարտվեց վերջինիս հաղթանակով (6–4, 6–3): Պայքարը շարունակում է նաեւ Կարգիլը, որը հաղթեց Տանասուգարնին:

Մրցանակը «Շողակնի» ֆուտբոլիստներին

«Հրազդան» մարզադահլիճում անցկացվեց «Made in Armenia» գավաթի խաղարկության ֆուտզալի 2-րդ մրցաշարը 6 թիմերի մասնակցությամբ: Գլխավոր մրցանակը նվաճեց «Շողակն» ձեռնարկության թիմը՝ եզրափակիչում 7–1 հաշվով հաղթելով մրցաշարի նորեկ «Երեւանյան գարեջուր» ՓԲԸ թիմին: 3-րդ տեղը գրավեցին Երեւանի ոսկերչական գործարանի ֆուտբոլիստները՝ պարտության մատնելով «Քոլեջի» աղջիկներին (4–0): Մրցանակակիրները պարգեւատրվեցին գավաթներով ու պատվոգրերով: Հատուկ մրցանակների արժանացան նաեւ մրցաշարի լավագույն դարպասապահ Սյուզի Չեպեցյանն ու լավագույն խաղացող Անդրանիկ Հովհաննիսյանը:

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Օլիմպիական ջահը կշրջագայի օլիմպիադաների մայրաքաղաքներով

2004 թ. Աթենքում կայանալիք ամառային օլիմպիական խաղերի կազմկոմիտեի որոշմամբ մինչ օլիմպիական կրակի Հունաստան բերվելը, այն պետք է շրջագայի ժամանակակից օլիմպիադաների բոլոր մայրաքաղաքներով: Վազքարշավը կտեւի 65 օր, որի ընթացքում օլիմպիական ջահը կշրջագայի հինգ մայրցամաքներով: Փոխանցումավազքի մեկնարկը կտրվի նախորդ օլիմպիադայի մայրաքաղաք Սիդնեյից, ապա կշարունակվի Մելբուռնում, Տոկիոյում, Սեուլում եւ Պեկինում: Այնուհետեւ ջահի երթը կշարունակվի Քեյփթաունում, Ռիո դե Ժանեյրոյում, Մեխիկոյում եւ ԱՄՆ-ի մի քանի քաղաքներում, այդ թվում՝ Նյու Յորքում: Հետագայում փոխանցումավազքը կտեղափոխվի Եվրոպա՝ Փարիզ, Հռոմ, Բեռլին... Մոսկվան կլինի եվրոպական վերջին՝ 12-րդ քաղաքը, որտեղ կհյուրընկալվի օլիմպիական ջահը: Այնուհետեւ Կիպրոսով ջահը կբերվի Աթենք, որտեղ էլ օլիմպիական խաղերի բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ կբոցավառվի կրակը:

Եվրոպայի չեմպիոնը շարունակում է հաղթարշավը

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի հերթական տուրում առանձնակի անակնկալներ չգրանցվեցին: Իրենց հաղթարշավն են շարունակում Եվրոպայի չեմպիոն ֆրանսիացիները, որոնք Պալերմոյում Իսրայելի հավաքականի նկատմամբ տարած հաղթանակի շնորհիվ գործնականում ապահովեցին եզրափակիչի ուղեգիրը: Կրկին իրենց երկրպագուներին հաճելի անակնկալ մատուցեցին լիտվացիները: Նախորդ տուրում հյուրընկալվելիս աշխարհի փոխչեմպիոն գերմանացիների հետ ոչ-ոքի խաղալուց հետո Լիտվայի հավաքականը հաղթեց շոտլանդացիներին, որի շնորհիվ լավ հնարավորություններ է պահպանում պայքարելու ուղեգրերի համար:

Մեծ հետաքրքրությամբ էր սպասվում Անգլիա-Թուրքիա մրցախաղը, որը հավաքականների մակարդակով անգլիացիների 800-րդ հանդիպումն էր: Խաղից առաջ ոստիկանությունը ձերբակալել էր անգլիացի 90 ֆանատների, որոնք հարձակվել էին թուրք ֆուտբոլասերների վրա: Ինչ վերաբերում է խաղին, ապա անգլիացիները հոբելյանը նշեցին հաղթանակով: Հերթական միավորը վաստակեց Ալբանիայի ընտրանին: Իռլանդացիների հետ խաղում դարպասները մնացին անառիկ, թեեւ իռլանդացիները 2 գոլ խփեցին: Սակայն իտալացի մրցավար Ստեֆանո Ֆարինան չհաշվեց գոլերը՝ մի դեպքում արձանագրելով խաղի կանոնների խախտում, մյուս դեպքում՝ «խաղից դուրս» վիճակ:

Ահա կայացած հանդիպումների համառոտ վիճակագրությունը:

Սլովենիա-Կիպրոս՝ 4-1
1-0՝ Շիլյակ (5), 1-1՝ Մ. Կոնստանտինու (10), 2-1՝ Շիլյակ (14), 3-1՝ Զախովիչ (39՝ 11 մ), 4-1՝ Չեխ (43):
Իսրայել-Ֆրանսիա՝ 1-2
1-0՝ Աֆեկ (1), 1-1՝ Տրեզեգե (22), 1-2՝ Զիդան (45):
Լյուքսեմբուրգ-Նորվեգիա՝ 0-2
Ռուշֆելդ (58), Սոլբեր (74):
Դանիա-Ռումինիա՝ 0-2
Բարբարեզ (23), Բալիչ (29):
Չեխիա-Ավստրիա՝ 4-0
Նեդվեդ (19), Կոլլեր (32, 62), Յանկուլովսկի (57՝ 11 մ):
Մոլդովա-Հոլանդիա՝ 1-2
1-0՝ Բորեց (17), 1-1՝ վան Նիստելրոյ (37), 1-2՝ վան Բոմել (84):
Լեհաստան-Սան Մարինո՝ 5-0
Շիմկովյակ (4), Կոսովսկի (26), Կուժբա (54, 90), Կարվան (81):
Հունգարիա-Շվեդիա՝ 1-2
0-1՝ Օլբեկ (34), 1-1՝ Լիստես (65), 1-2՝ Օլբեկ (66):
Լիտվա-Շոտլանդիա՝ 1-0
Ռաժանաուսկաս (74՝ 11 մ):
Անգլիա-Թուրքիա՝ 2-0
Վասել (75), Բեքհեմ (90՝ 11 մ):
Սլովակիա-Լիխտենշտեյն՝ 4-0
Ռեյտեր (18), Նեմետ (51, 64), Յանոչկո (90):
Էստոնիա-Բուլղարիա՝ 0-0
Խորվաթիա-Անդորրա՝ 2-0
Ռապաիչ (10՝ 11 մ, 43):
Ալբանիա-Իռլանդիա՝ 0-0
Վրաստան-Շվեյցարիա՝ 0-0

ՄՐՑԱՇԱՐԱՅԻՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

1-ԻՆ ԽՈՒՄԲ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ֆրանսիա	5	5	0	0	19–2	15
2. Սլովենիա	3	2	0	1	7–6	6
3. Իսրայել	3	1	1	1	4–3	4
4. Կիպրոս	4	1	1	2	5–8	4
5. Մալթա	5	0	0	5	1–17	0

2-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Նորվեգիա	4	3	1	0	7–2	10
2. Դանիա	4	2	1	1	9–6	7
3. Ռումինիա	4	2	0	2	12–6	6
4. Բոսնիա	4	2	0	2	4–5	6
5. Լյուքսեմբուրգ	4	0	0	4	0–13	0

3-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Չեխիա	4	3	1	0	9–1	10
2. Հոլանդիա	4	3	1	0	9–2	10
3. Ավստրիա	4	2	0	2	4–7	6
4. Բելառուս	4	1	0	3	2–8	3
5. Մոլդովա	4	0	0	4	2–8	0

4-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Լատվիա	3	2	1	0	2–0	7
2. Լեհաստան	4	2	1	1	7–1	7
3. Շվեդիա	3	1	2	0	3–2	5
4. Հունգարիա	4	1	2	1	5–3	5
5. Սան Մարինո	4	0	0	4	0–11	0

5-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Գերմանիա	3	2	1	0	5–2	7
2. Շոտլանդիա	4	2	1	1	6–4	7
3. Լիտվա	5	2	1	2	4–6	7
4. Իսլանդիա	3	1	0	2	4–4	3
5. Ֆարերներ	3	0	1	2	3–6	1

7-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Անգլիա	4	3	1	0	8–3	10
2. Թուրքիա	4	3	0	1	10–3	9
3. Սլովակիա	4	2	0	2	7–5	6
4. Մակեդոնիա	4	0	2	2	4–7	2
5. Լիխտենշտեյն	4	0	1	3	1–12	1

8-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բուլղարիա	4	3	1	0	6–1	10
2. Խորվաթիա	4	2	1	1	6–2	7
3. Բելգիա	4	2	0	2	2–6	6
4. Էստոնիա	3	0	2	1	0–1	2
5. Անդորրա	3	0	0	3	1–5	0

9-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ուելս	4	4	0	0	10–1	12
2. Իտալիա	4	2	1	1	6–3	7
3. Սերբիա	3	1	2	0	5–3	5
4. Ֆինլանդիա	4	1	0	3	3–6	3
5. Ադրբեջան	5	0	1	4	2–13	1

10-րդ խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շվեյցարիա	4	2	2	0	7–3	8
2. Ռուսաստան	3	2	0	1	9–6	6
3. Ալբանիա	4	1	2	1	5–6	5
4. Իռլանդիա	4	1	1	2	5–7	4
5. Վրաստան	3	0	1	2	2–6	1

Եվս երկու լեգեոներ «Արարատում»

Երեւանի «Արարատը» շարունակում է կազմը համալրել լեգեոներներով: Երեւան են ժամանել նիգերիացի 22-ամյա կիսապաշտպան Սանդեյ Կալունգան եւ 19-ամյա հարձակվող Չինազոմ Օկեկեն: Երկուսն էլ հանդես են գալիս Նիգերիայի «Էնիմբա» թիմում, որն առաջին շրջանից հետո գլխավորում է բարձրագույն խմբի առաջնության աղյուսակը: Սեւամորթ ֆուտբոլիստները Նիգերիայի օլիմպիական հավաքականի անդամներ են: Նրանք փորձաշրջան կանցնեն «Արարատում»: Ներկայում թիմում լեգեոներների թիվը 7 է: Նորեկների թվում է նաեւ բրազիլացի կիսապաշտպան Ռենատո Դե Մորեն:

Տեղեկացնենք, որ ժնեւի «Սերվետ» մեկնած «Արարատի» ավագ Ալեքսանդր Թադեւոսյանը ներկայում խաղում է ակումբի 2-րդ թիմում, որը հանդես է գալիս 3-րդ դիվիզիոնում: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել, որ նոր մրցաշրջանում Թադեւոսյանը կընդգրկվի «Սերվետում»: «Արարատի» մեկ այլ ֆուտբոլիստ՝ Տիգրան Եսայանը փորձաշրջանի է մեկնել Հորդանան:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԵՐԵՒԱՆՈՒՄ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ՁԵԶ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ

Գրասենյակային եւ տան համար նախատեսված կահույքի, տնտեսական ապրանքների եւ սարքերի, համակարգչային տեխնիկայի եւ օժանդակ սարքավորումների ու այլ ապրանքների աճուրդին (բաց/դասական):

Աճուրդը տեղի կունենա ապրիլի 13-ին, ժամը 10:00-17:00, դեսպանատան պահեստում: Հասցեն Արարատյան 90:

Ապրանքները կարող եք զննել աճուրդի վայրում ապրիլի 12-ին, ժամը 10:00-17:00: Ապրանքների զննումն անվճար է, եւ դուք կստանաք աճուրդի անցկացման մանրամասն պայմաններն ու վաճառվող ապրանքների խմբավորման ցուցակները:

Ապրանքները կվաճառվեն «այնպես, ինչպես կան» (դեսպանատունը պատասխանատվություն չի կրում ապրանքների որակի համար):

Անձինք, ովքեր գնումներ անելիս ազատված չեն հարկերից եւ մաքսավճարներից, իրենց հարկային եւ մաքսային վճարումների համար պատասխանատու են հայկական պետական համապատասխան մարմիններին:

Աճուրդի հետ կապված տեղեկությունների համար զանգահարել՝

Ռոբերտ Քրուկ 09 430 815

Հրաչ Ասոյան 09 406 986

AMERICAN EMBASSY, YEREVAN INVITES YOU TO PARTICIPATE

In Auction (OPEN BID, CLASSIC) of office and household furniture, appliances and equipment, computers and accessories/peripherals, and other assorted items. The sale will be conducted in the Embassy Warehouse, at 90 Araratian str., Charbakh district, on April 13, 2002, 10 a. m. until 5:00 p. m. local time.

The inspection of items may be done at the sale site for free on Saturday, April 12, from 10:00 AM- 5:00 PM local time, and you will be provided with a list of lots and detailed instruction and terms of auction. The lots will be sold 'as is, where is' (the U. S. Embassy will not guarantee the quality of the merchandise).

Individuals/Physical entities, who are not entitled to receive duty-free diplomatic purchases will be responsible for payment of all taxes and customs fees to the appropriate Armenian authorities.

Contact persons for auction are:

Robert Grook: phone 09 430 815

Hrach Asoyan: phone 09 406 986

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Քորթիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղն աշխատանքի է հրավիրում մեխանիկների հետեւյալ որակավորմամբ.

շինարարական տեխնիկայի մասնագետ, որը կկատարի շինարարական տեխնիկայի վիճակի ստուգման, ինչպես նաեւ վերանորոգման աշխատանքներ:

Թեկնածուները կարող են զանգահարել Քորթիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակ՝ 59-33-88 հեռախոսահամարով:

Important International Company invites tenders from national and international suppliers of services and materials to register in the bank of purchasing and procurement.

Please send catalogues, brochures and information. To the following address P. O. box 39

THE MAIN REQUIRED HEADINGS ARE:

- Power Supply
- (high tension-average tension-low tension)
- Buildings Maintenance
- Pavements, Runway and Roads Maintenance
- Buildings Cleaning, Cleaning Supplies
- Fumigation, and Disinfection
- Luminous Ground Visual Aids Maintenance
- Stationary Stores, Bookstores and Froms Prinking
- Weak Currents (CCTV, Telephony, Fire Alarms, Security Access, Networks)
- Airport Equipment
- Signals Painting in Runways, Roads, and Buildings
- Information Technology Materials and Services
- Refuse Collection
- Water Analysis
- Fire Extinguisher and Security Elements

Կարեւոր միջազգային ընկերությունը, գնման եւ ծառայությունների մատակարարման տվյալների բանկում գրանցում կատարելու նպատակով՝ հրավիրում է ծառայություններ եւ նյութեր մատակարարող ազգային եւ միջազգային ընկերություններին: Խնդրվում է ուղարկել կատալոգներ, բրոշյուրներ եւ տեղեկատվություն հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան 375010 Փ/Ա 39

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐՆ ԵՆ՝

- Էլեկտրաէներգիայի մատակարարում
- (բարձր լարում-միջին լարում-ցածր լարում)
- Շենքերի խնամք
- Թռիչքուղու եւ ճանապարհների ծածկույթի խնամք
- Կառույցների մաքրում
- Կրծողների ոչնչացում եւ ախտահանում (դերատիզացիա եւ դեզինֆեկցիա)
- Վերգետնյա լուսավորման համակարգի խնամք
- Գրենական պիտույքների խանութներ, գրախանութներ եւ բլանկների տպագրություն
- Ցածր հոսանք (CCTV, հեռախոսակապ, հրդեհային ազդանշաններ, անվտանգ մուտք, կապ)
- Օդանավակայանի սարքավորումներ
- Թռիչքուղու, ճանապարհների եւ կառույցների նշագրում
- Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիական նյութեր եւ ծառայություններ
- Աղբի հավաքում
- Ջրի ստուգում
- Կրակմարիչների եւ անվտանգության տարրեր

«Նոյյան տապան» գործակալության հրապարակած «Ինտերնետ-մատակարարները պարտադրված չեն ծառայություններ մատուցել «Արմենտելի» միջոցով» հոդվածի պարզաբանում

Հոդվածը ներկայացնում է Ազգային ժողովի կողմից 2002 թ. դեկտեմբերի 11-ին «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքում կատարված փոփոխությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 2003 թ. հունվարի 7-ի «ՀՀ պաշտոնական տեղեկագրի» թիվ 1 հրապարակումով:

Համաձայն կատարված փոփոխությունների՝ ուղղակի պարզեցվել է ՀՀ տարածքում տվյալների փոխանցման ծառայությունների մատուցման լիցենզիաների տրամադրման կարգը: Ինչպես պարզաբանվել է կապի եւ տրանսպորտի նախարարության կողմից, այդ փոփոխությունները որեւէ կերպ չեն առնչվում թիվ 60 լիցենզիայով «Արմենտելին» տրամադրված բացառիկ իրավասություններին:

«ԱՐՄԵՆՏԵԼ» ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2003-2004 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է **ապրիլի 14-ը, ժ. 15⁰⁰**

Տեղեկությունների համար դիմել՝

Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 գրասենյակ

Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

For Your Internal News of Armenia Log on to

www.azg.am

In English, Russian, Armenian and Turkish

Հայտարարություն

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ վաճառքի եւ նոր ծառայությունների վարչության «Դեղին էջեր» բաժնի ստեղծման համար պահանջվող ֆինանսիստի, դիզայների, գովազդային գործակալի աշխատատեղերի համար:

Պահանջվում է՝

- Բարձրագույն մասնագիտական կրթություն (հաշվապահական, տնտեսագիտական)
- Փորձ ֆինանսական, հաշվապահական գործունեության ասպարեզում (առնվազն 2 տարվա աշխատանքի փորձ)
- Փորձ գովազդային գործունեության ասպարեզում, գովազդային շուկայի օրենքների իմացություն
- Համակարգչով աշխատելու հմտություն (Excel, Microsoft Word, Databases, Corel Draw, Photoshop, Flash)
- Լեզուների իմացություն (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն)
- Տարիքը՝ մինչեւ 35 տարեկան:

Ցանկացողները մինչեւ 11.04.03 կարող են դիմել «Արմենտելի» կադրերի վարչություն՝ Երեւան, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 610 սենյակ, հեռ.՝ 28.94.01:

Անհրաժեշտ է ներկայացնել կրթության վերաբերյալ փաստաթղթեր, համառոտ կենսագրական տվյալներ (ռեզյումե հայերեն, անգլերեն լեզուներով):

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է 3 սենյականոց բն. Վարդանանց 28, բն. 34, 9/3 հասցեում, բ/տ 81,2 քմ, կապիտալ վերանորոգված, ունի սառը եւ տաք ջրի բաք, լողասենյակի հատակը ջեռուցվող, պատուհանները ձայնամեկուսիչ եվրոպական, օդորակիչ, արբանյակային ալեհավաք, 6 պահարան, մուտքի մոտ 2 մեծ երկաթյա պահարան եւ ավտոտնակ: Գինը՝ 45.000 դոլար: Հեռ.՝ 55-14-82, առանց միջնորդի:
- Վաճառվում է երկհարկանի սեփական տուն: Հասցեն՝ Այգեձոր փողոցի 55ա: Ունի 130 քմ բնակելի տարածք, 120 քմ այգի, ավտոտնակ, մշտական ջուր: Վաճառվում է առանց միջնորդի, պայմանագրային գնով: Հեռ.՝ 27-14-51, Արեւիկ:
- Վաճառվում է 4 սենյականոց բնակարան 9/7: Հասցեն՝ Բաբայանի 65, բնակարան 26: Ընդհանուր տարածքը՝ 110 քմ, բարվոք վիճակում: Վաճառվում է առանց միջնորդի: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ.՝ 52-44-44, 52-12-25, Ադամյան:
- Կգնեմ 1 սենյականոց բնակարան քաղաքի ցանկացած մասում, մինչեւ 3000 դոլար արժեքով: Հեռ. 486922:
- Կգնեմ 1 սեն. բնակարան քաղաքի փոքր կենտրոնում, առանց վերանորոգման, մինչեւ 10.000 դոլար արժեքով: Հեռ.՝ 533607 (մինչեւ ժամը 21:00):
- Վաճառում եմ պաղպաղակի 300 լիտրանոց ցուցադրական սառնարան: Գինը՝ 220 դոլար: Հեռ.՝ 537375:
- Շտապ պահանջվում են կահույքագործներ, զոդողներ, փականագործներ: Պայմաններին ծանոթանալու համար զանգահարել՝ 63-70-80, Արամ:
- Վաճառվում է 80 բասանոց գերմանական ակորդեոն: Գինը՝ 40 դոլար: Հեռ. 484324:
- Վաճառվում է 4 սեն. բնակարան Ավանում, Դանիել Վարուժան թաղամասում, 9/6 հարկ: Գինը՝ 13.000 դոլար: Հեռ. 624379, 533700:
- Վաճառվում են չեխական սալիկներ 15x15, 7 մետրը՝ 40 դոլար: Հեռ.՝ 484324:
- Նոր երաժշտության մուտքագրում SIMENS հեռախոսի զանգերի ցուցակում: Գինը՝ 1000 դրամ: Հեռ.՝ 399124:
- Վաճառվում է բնակելի տուն Հ. Քոչար փողոցում, 174 տուն: Ընդհանուր տարածքը՝ 380 քմ, 1-ին հարկում գտնվում են նկուղներ, 2-րդ հարկում՝ 1 ննջարան, 1 նախասրահ, 1 ճաշասենյակ, ունի մշտական ջուր, բնական գազ, որը դեռ չի միացված: Կա նաեւ ավտոտնակ եւ պարտեզ: Նախնական գինը՝ 48.000 ԱՄՆ դոլար: Հեռ.՝ 25-50-95, Սուսան:

Ծանուցում Հարգելի բաժնետերեր

Սույն ծանուցմամբ տեղեկացնում ենք, որ 15. 04. 2003 թ. ժամը 12-ին ընկերության խորհրդակցությունների դահլիճում կկայանա «Հրազդանմաշ» ԲԲԸ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը:

Օրակարգում՝

ա) «Հրազդանմաշ» ԲԲԸ 2002 թ. գործունեության հիմնական արդյունքների ամփոփումը, ուղղությունները եւ կարգավիճակը.

բ) «Հրազդանմաշ» ԲԲԸ 2002 թ. տարեկան հաշվեկշռի հաստատումը.

գ) Վերստուգող հանձնաժողովի հաշվետվությունը.

դ) Ընկերության խորհրդի եւ վերստուգող նոր հանձնաժողովների կազմի ընտրություններ:

«ՀՐԱԶԴԱՆՄԱՇ» ԲԲԸ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000. Ստորագրված է տպագրության՝ 4. 4. 2003. Գինը՝ 100 դրամ